

Formulae.

Cod. Havensis, biblioth. Universitatis

Cod. Fabriciana No. 84. 8°. aev. IX.

an alter fuit ^{propheta minores}
116 huppr. alen, blätter Keenen format. auf dem proponent. No. 144.
an fupaltt may ma Lindenbruchs fuit.

auf dem 10ten Bl. fol. 1. vnter dem No. 263 fuit:

Marcophilus Monachi Liber de formulis publicorum privatorumque negotiorum. ~~Novae = fuitan fuitan lib.~~

Natum:

Friderici Lindenbrugi:

1603.
ausgedr. Do. Alberti Fabricii 1706.

Novae = fuitan fuitan lib.

Quintessentia in 4 Doppelte.

Restorcken vnter!

an: PH
MARCIVS

de Formul. lib.

in: ∞ ^{sub obere vnter 2 lib.}

Restor: Marcophilus de formulis negotiorum.

- fuit

- bruch.

601
201
107
107
110
101
105
66
107-77 76
95 96

82
83
85
84
81
99

Cod. Lindenbrog. (Havn. bibl. univers. §4. Coll. Fabric. 84. 80.

No. ex parte Lee. ~~III~~ Index capitul. papen.

fol. 1. [LXVI. Confirmatio ad seculares] de omni^{is} facultate.

LXVII. Securitas in eum qui per jussum regis aliquem persequerit.

LXVIII. Relatio p[ro]p[ri]etatum ad regem directa.

LXVIII. Preceptum quorum ab hostibus vel alio modo fuerint
instrumenta incensa.

LXX. Commutatio cum rege.

LXXI. Ut pro naturitate regis regnum relaxentur.

LXXII. ~~Prologo de iudicio~~ Ut lundisano promittantur. [regi]

LXXIII. Prologo de iudicio regis, ubi duo causantur.

[LXXIII.] Carta antequale.

[LXXV.] Iudicium evenditatum.

[LXXVI.] Iudicium ad eundem

[LXXVIII.] anno post iudicium.

1' ~~LXXVIII.~~ pro anno nominem distringendum.

		Coll. Fl.
F. 2 ^r . I Prologi de donationibus ecclesiae	deest.	6.
f. 2 ^v . Item alio	deest.	6. Among
" 2 ^v . Item alio	"	deest (f. 6. Among)
" 3 ^r . Epistola donationis ecclesi...	14.	6.
" 5 ^r . II Alia	14.	7.
" 7 ^r . III Traditio	15 ^v .	Appendice Add. 6. fol. 11
" 7 ^v . Precariae uel prestantiae	25.	Adit. B. heath. 4.
" 9 ^v . Sequitur prestantia	26.	Add. 4. heath. 26
" 11 ^r . Item precaria.	deest.	88 (2).
" 12 ^r . Sequitur prestantia	deest.	(Uxor II. 7.) 89.
" 13 ^r . V Cessio	15 ^v .	11.
" 14 ^r . VII De iudicionibus.	128.	* 94
" 15 ^r . Item iudicio infra emunitate ecclesiae uel fisci.	131.	fol. 1. 4. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.
" 15 ^v . De seruo.	deest.	16.
" 16 ^r . VIII Qualiter homo ingenuus remet ipso uenundetur	134.	17.
" 16 ^v . Item alia.	135.	100.
" 17 ^r . VIII Epistola collectionis.	138.	18.
" 17 ^v . VIII De cautionibus.	146.	20.
" 18 ^v . Item alia	142.	98.
" 18 ^v . Item alia	143.	98.
" 19 ^r . Alia	144.	98.
" 19 ^v . X Euacuatoria.	148.	* 99.
" 20 ^r . XI Ingenuitates.	91.	19.
" 20 ^v . Item alia	92.	103.
" 21 ^v . Alia post discessum.	93.	103.
" 21 ^v . Item alia	94.	103.
" 22 ^v . XII Carta de agnatione.	85.	102.
" 23 ^v . XIII Libellum dotis	76.	* 95.
" 24 ^r . Alio modo	78.	21.

F. 24 ^v . XIII	Tradicio	80.	22.
" 25 ^v . XV	Carta in puellam ab eo qui eam rapuit.	83.	23.
" 26 ^r . XVI	Donatio in uirum et uxorē tamen gestibus sit allegata	Deest	24.
" 27 ^r .	Item alio modo	Deest	25.
" 27 ^v . XVII	Mandatum qualiter maritus negotium uxoris prosequatur	180	27
" 28 ^v . XVIII	Si quando masculus et femina raptum conser- serint et infra quinquennium litigetur	81.	39.
" 29 ^v . XVIII	Libellum repudii	Deest.	26.
" 30 ^v . XX	Carta qualiter pater filium uel auus nepotem de rebus suis meliorare potest	Deest.	28.
" 31 ^v . XXI	Epistola qualiter nepotes in loco filiorum instituantur ab eis	54.	29.
" 32 ^r . XXII	Carta ut filia cum fratribus in paterno succedant ab eis	66.	33.
" 32 ^v . XXIII	Epistola qualiter extraneus in loco filii adoptetur	Deest.	30.
" 33 ^v . XXIV	Epistola qualiter pupilli recipiantur	74.	31.
" 35 ^v . XXV	Pactum inter parentes	67.	34.
" 35 ^v .	Item alio modo	68.	32.
" 36 ^v . XXVI	Commutatio.	Deest.	33.
" 37 ^v . XXVII	Confirmatio civium in eo qui ab hostibus est depraedatus uel ab igne concrematus	107	35.
" 38 ^v . XXVIII	Adicicio legibus comprehensa	117-18.	36.
" 40 ^v . XXVIII	Relatio cum iudicio	119.	37.
" 42 ^r . XXX	Breue sacramenti	120.	38.
" 43 ^r . XXXI	Securitas pro homicidio facto si se paci- ficauerint	121.	36.
" 44 ^r . XXXII	Qualiter testamentum facias	72	8.

F. 48 ^{v.} XXXIII Mandatum	73.	9.
" 48 ^{v.} XXXIII Gesta	73.	10.
" 50 ^{v.} XXXV Mandatum.	178.	101.
" 50 ^{v.} XXXVI Carta de magna re qui uoluerit exenodicio construere	5.	81.
" 55 ^{v.} XXXVII Qui monasterio in proprio aedificat qualiter carta faciat	deest	43.
" 59 ^{v.} XXXVIII Qualiter priuilegium condatur	deest	44.
" 62 ^{v.} Item alio modo	deest	44.
" 66 ^{v.} XXXVIII Confirmatio de hoc priuilegium	deest	45.
" 69 ^{v.} XL Emunitate regia	6.	46.
" 70 ^{v.} XL Confirmatio de emunitate	deest	47.
" 73 ^{v.} XLII Priuilegium de omni negotio	14.	48.
" 74 ^{v.} XLIII Preceptum de episcopato	1.	49.
" 75 ^{v.} XLIII Indiculum regis ad episcopum ut alium benedicat.	2.	50.
" 76 ^{v.} XLV Consensu ciuicum	3.	51.
" 77 ^{v.} XLVI Carta de episcopato.	4.	52.
" 78 ^{v.} XLVIII Carta de ducato uel patriciatu aut comitatu.	32.	53.
" 79 ^{v.} L Epistola tractoria legatariorum uel minima facienda istius instar	35.	56.
" 80 ^{v.} LI Preceptum inter donationes inter uirum et uxorem.	48.	57.
" 83 ^{v.} LIII Preceptum de leseruerbo per manus regis.	43.	58.
" 84 ^{v.} LIII Prologi de cessionibus regis.	44(a)	58
" 84 ^{v.} Item.	44(b)	59
" 84 ^{v.} ad sanctis.	45(a)	deest
" 84 ^{v.} cessio ad lucos	45(b)	"
" 85 ^{v.} LIII Cessio regis ad locum sanctum.	deest	60
" 86 ^{v.} LV Confirmatio.	deest	61
" 87 ^{v.} LVI Confirmatio ad seculares.	46	*62
" 88 ^{v.} LVII De anturcioni regis.	47.	*63
" 89 ^{v.} LVIII Preceptum de clericatu	31.	64.
" 90 ^{v.} LVIII De diuisione ubi missus est regis.	114.	65.

F. 90 ^v . <u>LX</u> De causis alterius receptis.	115.	*66.
" 91 ^v . <u>LXI</u> Dinariale preceptum.	102.	67.
" 91 ^v . <u>LXII</u> Carta de causa suspensa.	36.	68.
" 92 ^v . <u>LXIII</u> Carta de mundeburde regis et principis.	37.	deest.
" 93 ^v . Item alio modo	38.	69.
" 94 ^v . <u>LXIII</u> Confirmatio de omni corpore facultatis monasterii	8.	80.
" 96 ^v . <u>LXV</u> Ut causas auctorum adsumendas suorum aliquem liciat	9.	*81.
" 98 ^v . <u>LXVI</u> Confirmatio ad seculares de omni facultate	42.	76.
" 99 ^v . <u>LXVII</u> Securitas in eum qui per iussum regis aliquem persequerit.	126.	77.
" 100 ^v . <u>LXVIII</u> Prelatis pagensium ad regem directa	104.	79.
" 101 ^v . <u>LXVIII</u> Preceptum eorum ab ostibus vel alio modo fuerint instrumenta incensa	105.	78.
" 102 ^v . <u>LXX</u> Commutatio cum rege	48.	75.
" 103 ^v . <u>LXXI</u> Ut pro natiuita (sic) regis ingenui relaxentur	89.	*84.
" 104 ^v . Sequitur epistola ingenuitatis.	90.	deest.
" 105 ^v . <u>LXXII</u> Ut leudioramio promittantur.	39.	*85.
" 105 ^v . <u>LXXIII</u> Prologo de iudicio regis ubi duo causantur	109.	80.
" 106 ^v . <u>LXXIII</u> Carta audientiale.	157.	*83.
" 107 ^v . <u>LXXV</u> Iudicium euindicatum.	168.	40.
" 107 ^v . <u>LXXVI</u> Indiculum ad comitem pro alio homine distingendum.	113.	73.
" 108 ^v . <u>LXXVII</u> Indiculum ad episcopum pro alio distingendo.	112.	72.
" 108 ^v . <u>LXXVIII</u> . Tectis carta.	158.	*82.
" 109 ^v . <u>LXXVIII</u> Indiculum commutatoricum ad episcopum.	110.	71.
" 110 ^v . <u>LXXX</u> Indiculum ad laicum.	111.	74.
" 110 ^v . <u>LXXXI</u> Si quis in presentia regis auctor fuerit.	171.	*105.
" 111 ^v . <u>LXXXII</u> Indiculum ad maiorum domus.	deest.	106.
" 112 ^v . <u>LXXXIII</u> Quomodo in natali domini ad regem episcopus uel reginam siue ad episcopum uisitatio dirigitur.	deest.	110.

Cod. Haerolensis hinc inde:

f. 1.º Urban: Frederici Lindenbrogii 1603.
Jo. Alberti Fabricii 1706.

de omni facultate.

(76)

LXVII. Securitas de eum, qui per jussum regis
aliquem persequerit. (76XII)

LXVIII. Relatio pagensium ad regem directa. (79)

LXVIII. Praeceptum quorum ab hostibus
vel alio modo fuerunt abrumta incensa. (78)

LXX. Commutatio cum rege. (75)

LXXI. Ut pro nobilitate regis ingenui relaxentur. (84)

LXXII. Ut leudisano promittantur. [regis (p. 111) per scriptum] (85)

LXXIII. Breve de sudico regis, ubi duo causantur. (70)

LXXIII. Carta autentica.

LXXV. Indictum exindictum.

LXXVI. Indictum ad comitem pro alio

hominem distinguendum.

LXXXVII. Indictum ad episcopum pro
alio distri...

LXXXVIII. gestis carta.

LXXXVIII. Indictum communitatum
ad episcopum.

LXXXIX. Indictum ad laicum communitatum.

LXXXI. Si quis in presentia auctor fuerit.

LXXXII. Indictum episcopi ad maiorem domus.

LXXXIII. Quomodo post natalem Domini

ad regem episcopus vel regem sive

ad alium episcopum cum visitato dirigetur.

LXXXIII. Indictum episcopi ad alium
in resurrectione Domini eulogias dirig.

[LXXXV]. Rescripto ab episcopo.

[LXXXVI] Indictum episcopi ad proprios.

[LXXXVII] Commendatensis litteras ad
episcopum notum. = Fl. 111.

f. 2. ^o LXXXVIII. Ad abbatem notum commendatensis litteras. = Fl. 112.

LXXXVIII. Subplicatorem pro eo, qui in monasterio
universale desiderat. = Fl. 113

XC. Indictum generale ad omnes commendatos. = Fl. 114.

XCI. Indictum commendatensium ad viros illustres laicos. = Fl. 115.

XCI. Indictum ad homines potentes. = Fl. 116.

2.) I. Prologi de donationibus ecclesiae. (Fol. 49)

Mundi - crescentibus - non illi - fuerit. Tur. 1a.

Item abx. I. aliquod de rebus - aeternam - Tur. 1b. Krug.

Item abx. Domine sacrasanctas basilicas scorum illorum in monasterio. Ill. constructas, ubi venerabilis dominus Ill. episcopus aut abba vel pater cum suis clericis sive monachis deo deservientibus preesse videtur. ego enim

3. In Deo non illi cogitari plena et integra voluntate pro remedium anime mee vel pro altera retributione ut aliquod de rebus meis ad tam dicto loco conferre deberem quia oportet et congruum est, omnium ordinem christianorum et adhibere cogitare magis pro sollicitudinem providere ut de horum et presentiam preparat sibi vitam aeternam et dignum est, ut hinc de mundanis rebus comparat sibi paradisi et ut valeat transcendere ad celestia.

Epistola donationis ecclesiae.

Ego Ill. de misericordia Dei et prebente confiteor Tur. 1. b. cap. D.

per hanc epistolationis donationem que in perpetuum Ill. ubi que preciosus corpus - Ill. abba - villa - municipia ill. - pago ill. - condota ill. - ceteros acolatus - vineas, silvas, campos, pratis p. aqua - ruggis (cum ingressis) - omnibus abbas sicut - esse d. - sum est et (for totum et) - sancti Ill. iure proprietatis

4. odo trado alque transfundo - sub usufructu (us cordis et us) beneficium vestrum - p. iudicio - aliquam - res retinere et - iam dicta villa - [transitus me] [emendatum -

ipsum ecclesiae - ultius - elemosina ad substantia - degentium vitam - tamquam - donatione - oportunitate - posterorem ex vestro nomine, quod nos - iudicatura ac vultu condonantur [et] et si fuerit -

ullus (i. p. numer ll) - refragare - voluminam - illud quod - videret - instar contra quem - solidos tantos et hanc donationis vultu permanent stipulatione subsera. Illa Ill. loco.

MONUMENTA
SARAVATA

MONUMENTA
GERMANIAE

~~II. Prologi de donationibus ecclesiae.~~ Illa. (Codex II. 11. 11. 11.)

f. 5. Coll. Flac. f. (Fol. 1) (conting. (Anno) 1111.)

Ego Ill. cogitans - ideo odo - die presenti - supradictam basilicam - loca nuncupantia in illas villas in pago isto, que - quolibet adtracto adventi vel legibus exente potest in supra memorata - acolarum - cum omnia adiacentis - ~~firma~~ vel (t. partium) omni integritate ~~et~~ superpositis quicquid - memoratos pagos vel loca supranominata vel alique - portiones - a die presente monasterio - trado alque h. - in eorum C. vestra ~~trado~~ - possidendum - quocumque a die presente exinde - ac - (a die p. d. pater iocositatem) - hereditas vel prohereditas meos obijura - quolibet - ~~firma~~ occasione meam - per quoscumque modos repetere - socio - auro h. d. I. roatus - stipulatione Actum loco isto (!).

f. 7. Coll. Flac. App. Add. G.

III. Traditio.

Notitia locum traditionis, quolibet vel quibus presentibus ante eos qui vel (t) subterfirmaverunt Illique veniens homo aliquis non illi ad illas res ad villas illas, quas ipse ante hos dies per sua epistola donationis ad monasterium illa illa in honore sanctorum illorum constructum, ubi dominus illi abba cum omni congregationem monachorum preesse videtur a die presenti ad integram concessit (ead. m. cor. e. concessit) et confirmavit iam nomina ille per portas et per hostia sua et per illa donatione ad missio de supradicta mon. et vel (t) dicto (f. 7) abbate et ita nomen et ita visus fact per omnia et in omnibus quantum in illa epistola commemorata et insertum est ad ipso missio consignavit tradidit et vestivit et per suum ~~pilo~~ pilo et peduca sibi foras exitum et alium vel spoliatum in omnibus esse dixit et omnia unicipit illis presentibus. Actum fact ibi.

N

Præcarum vel præstorum.

Coll. Flav. Add. 3. p. 490.
Zugl.

Domino venerabile - itto abbati - itto
 monachorum - itto quod est in pago itto
 in honore~~re~~ sacrorum ittorum constructam[†] p. 8.
 ibidem Deo deserventibus ego cum itte.
 cognoscitur - viris (!) part viris) proprietatis -
 in pago itte et itte in conditas vel fines
 illas villas - nuncupantis ittas et ittas
 cum omni merito vel termino suo -
 seu adpendicis vel adiacentis et supra-
 positos seu servos - accolabus, + libertos,
 libertas - peculiares et merita eorum ad-
 memorato - pro raris tractatione - refectis[†] 8¹
 petito vel supplicato et vestra prestatis (L. 15)
 - prestatum - tantum modum - ordine -
 minuenti - distrahent - alienandi aut
 detentis tractandi non habeat potestatem
 - qui in aliqua eorū - aut surrexit aut
 adesse conatus fuerit - ipsas res -
 (ipsas sine partibus suis) - partibus ipsas - 9.
 festa rei itti - negligens - diminutione -
 facere non presumant[†] - omni ipsas res
 cum omni adita vel omnem superpositis / 9.
 cum omnibus rebus - heredum - consignatione -
 revocare - vel potestate - faciendo
 quod egerint.

Sequitur præstora.

C. Fe. Add. 4. p. 490 f.

In Dei nom itte abba et omne congregatio
 monachorum - itto itto Deo d. i. Chr. f. itte.† 10.
 decrevit (p. non derogavit) - prestatum
 debemus - ita et firmans, quae sunt
 que tu - epistolam - m. nostro itte
 conformabit - mansu cum casa vel
 alias terras - videntur - aut atque (atq;)[†] (Ant. annos)
 u. aut. x. aut. xii. ipsas res ut si aliter
 habere ~~et~~ possidere vel excolere - minuent aut
 alienandi ~~et~~ vel distrahendi aut in peius vendendi
 non habeas potestatem[†] [tamen neque] trans ferre quicquam. Quod (10¹)

alio contracto aut m.
 m. vel c. - aut aliquis
 quolibet - ipsi rebus -
 sales - monasterii ne-
 cessarius - itius[†] -
 negligens - duplum -
 hec præstora -
 firma permaneat stpm.
 latore subtera.
 Ista ibi.

MONUMENTA
GERMANIAE.

Item praesaria.

Mars. II, Cod. B.
Malmberg II, 39.

sede rotundo des. — patre Otto ep̄o ant
 ato ego Otto et coniux mea Otta. Qua.
 Amicus ad nostram petitionem vestra fuit
 ut (= voluntas) habuit pietas et benevolentiam
 ut loco ubi ~~et~~ vel villa ecclesie
 vestre inuicemante sic istam ibi quam
 Otto pro anime sue remedio ad ecclesiam
 sancti Ottonis diligenter vobis ad beneficium
 dum pariter aduocamus, aut qui ex
 vobis pari sub supposito fuerit dum
 aduocant excolere permississis et nos
 pariter iuxta quod ~~per~~ ~~conuenit~~ ~~conuenit~~
 tam pro ~~ipsa~~ usu quam pro anime
 nostre remedium alio loco ⁱ inuicemante
 sic ~~etiam~~ ibi post non ambobus discessum
 vel ^{ad} ~~et~~ ^{die} ~~presente~~ vobis vel successoribus vestris
 ad memorata ecclesiam nisi sumus condonasse
 ea tamen condicione ut dum aduocamus
 suprascripta loca tam illa quod vobis
 prestetis quam et ea quod nos pro
 anime nostre remedium ad ipsam ecclesiam
 diligamus absque ullo pretio ecclesie
 vestre sine ulla donatione de quolibet
 rebus usufructuario ordine possidere debeamus
 et post nostram ut diximus ambobus discessum
 prefata loca absque ulla alia reuocata
 ut nos est inter ceteros praesaria per hanc
 epistolam ab ullius hereditate nostrorum aut
 cuiuscunque contrarietate vel expectata tri-
 distione ~~vos~~ vel successores vestri aut
 agentes ecclesie in vestra factate
 reuocare donatione perpetua ~~et~~ demandam
 et nostra possessio nullo unquam
 tempore nullum preiudicium vobis ex
 hoc generare non debeat. Si quis vero
 et aliter ut supra.

permissi (con. s) istos c.

11'

f. 12.

Sequitur praesaria

= Mars. II, 40. cod. B.

In Christo filio aut si talis fuerit illustrem virum
 itt. itte ittonis ~~et~~ ~~ecclesie~~ ~~gratia~~ ~~dei~~ ~~episcopus~~.

petitionem vestram aliquo locello - adserendo
excolere permittimus et pro hoc alio locello
nuncupante etc - quam p. pro nomine vestrae p. 12.
nemido - ipsam ecclesiam - illius -
epistola diligatis. Ideo - epistola prestari
in vobis pariter - subprestitis - nec vos -
successores vři (cor. nři) - nostrae dicit -
de (cor. & di) vestra (ura) - pontificum -
- nostro beneficium - nlla preiudicio ecclesiae / aut successorum
- ne - excedat - amborum - continet f. 13.
+ epistola locum pccatorum facta -
traditione - necesse nostrae revocare
debeamus.

V. Pessio.

Laborum - possidet - concessit - Dei nomen
ille de fidei nři Otto - volo p. hoc - iuris mei -
illa stiam in pago Otto - itta - ed pccos
acolatibus - apendens vel adiacens nris et
omni supraposito - in ore presenti tenere et
possidere videtur - (rebero des.) - alius pccat
ullus - quoslibet p. persona - resistere -
querere temptaverit illud - imperat sot.
hancor hincera - hancorem -
recomilla. Schun.

VI. De vindicationibus.

Invio patri Otto ego Otto licet empti venditorum
- habularum - idcirco constat me nullo cogente
impulso neque magis auctore sed proprii
voluntatis arbitrio voluntatis (cor. vobis)
vindicasse et ita vendidi velle vel alii
proprietatis meae stiam in pago Otto in
condita Otto vel in fine nuncupante
et cum hinc ed pccos acolatibus man.
ipsis servis liberis vineis solis pccos
campis cultis et incoltis pccos aquos
aquarum re dicitibus mobilibus et
immobilibus totum et ad obsequium
cum omnia apendens vel adiacens
aut vel omnia supraposito sicut
a me presenti tempore possideam esse
possessum de ree vel in sua (cor.
& tra) brado potestate vel dominatore
unde accepi a te pccos in quo vrbis
bene complasat illis presentibus qui

MONUMENTA
GERMANICA

MONUMENTA
GERMANICA

Item vindicio supra civitate ecclesiae Tur. 8. cod. B. Fl. 15.
vel fisci. ^{patri} Magnifico Otto ego Otto. Constat me hinc
vendidisse et ita vindididi supra Germaniam
terre sancti itlus - arripimus - accepit f. 15. f.
sot - et (alia ab. ^{del. (de app.))} ~~hinc~~ ~~ex~~
- odierum dicit -

= orig
lud.

V. Qualiter homo regimus simul pso f. 16. Fl. 17.
venundetur.
Doma ~~sauca~~ semper meo Otto ego Otto. Tur. 10. cod. B.
Placuit - in vestro m. d. o. servitium
(cor. servitium) - fici. Et accepit - pccum
et in quo vrbis - sot - odierum dicit -
a de presenti liberam ac - vlla persona -
(mea pccos ego dicit) - fieri et formare rogavit f. 16.
venire aut agere et rety.
Item alia.

Invio vrbis proprio - fragilitate mea p. - Mar. II, 28 cod. B. Fl. 100.
casos graves - memore poteram - redimere - mea
scelere - rependere debuissim - statu - meae
obnoxavi vobis - faceret, facere studeo Quod
se non fecero - scriptis vestris me abstrahere
& vel dominum alterum expedire -
licentiam habes Otto.

VIII. De cautionibus.
Magnifico ^{vrbis} deficiere - vrbis Otto - Tur. 13. cod. B. f. 18. Fl. 20.
facere suberere, quod - hincos - locello
vrbis proprietatis ^{vrbis} terre sancto vrbis exinde -
neglegens - supras scriptum - hincos
f. 15. f. - duplum] - reddidimus.
f. 18. f.

VIII. Epistola collectanis. f. 17. Fl. 18.
No. sei Otto - accelesz - invidentem - Tur. 11.
aliquo nomine Otto - solacis - reffmcal -
solidos - decrevimus.

aut ego qui et rety.

Subter hinc vrbis inserti
valentem sot hancos
sta ut ab hancos ore
quosquod exinde facere
volueris liberam habens
potestatem, esse fuerit

4
Tur. 8 cod. B. Fl. 11.
f. 13.

f. 14.
hincos

(non fac
ut - Tur. 5.)

(f. 15)

Item alia.

f. 18! Marc. II, 25. cod. B. Fl. 98^a

INSTITUTUM
DOMINICANUM

Ita ut ite. Dum - potestatem - solent
sanctos - presbiteros - hunc v. - spondeo me
Kt itas proximas opus solent et vris partibus
reddendum - per diplomam - heredes vestri -
obnoxium: Facta.

Item alia.

II, 26. cod. B. Fl. 98^b

Spemdes - retinere - singulos solent singulos
Ariantes - reddendum - negligens -
reddere con. reddere - opus solent vos n. -

f. 19.

II, 27. cod. B. Fl. 98^a

Alia.

Ideoque male raris a - opus ~~solent~~ - vobis
reddere - dies sanctos in una quaque ebdomada -
servatos - ~~quodam~~ ^{(- tardus - (- lichtenstam} ^{servatos)}
vestros - solent vris redd. l. vrbis pff.

f. 19!

l. Δ. Evacuatoria.

Mars. II, 35. Foyl. Fl. 99. *

§ D. p. ite ite. Dum omnibus non abest
hos annos solent sanctos vestros - accepisti -
vobis ~~pro~~ emissis pro hoc ut opus solent -
get et ita fecisti - epistolam evacuatoria et
de opus solent - doctus - (vantis pff
opta pff) - ab hereditas - permaneat.
Aptatane.

f. 20.

ΔI. Invenustates.

~~Mars. II, 32. Foyl.~~
Foyl. 12. Fl. 19.

Qui: delictorum - servorum - ~~premissis (p. 100)~~
~~factis~~ domini (p. ap. d.) - ite in de
nom. - auctoritas mea - pro actura bona
n. - non ite - ecclesia - sui itus -
deinceps ut ingenuus - provocatus pff. eal
- civis alio civis con. civis (vris hereditas) -
(vel potestatem pff) - nullum hereditas
hac (m. ant. pff. vrbis) pro hereditas - necnecumque -
devotus dimittis. penitentia (e con. i) vris
(si vrbis pff) quod habet aut auctoritas
laborare potest vestrum in perpetuum
habeat, potestatem - se elegerit -
hereditas mea et reliqua (rel. des.)

f. 20!

Item alia.

f. 21.
Mars. II, 32. Foyl. (B) Fl. 103^a

Qui - Ignorantia des. - non ite pro remedio
auctoritate mea vel potestatem bona vrbis. he
ite ex favora mea a die presente ab

omni vinculo s. absoluto - fuisse vel

natus in regnum, ut nulli h. vel

prohibere vel - debere des -

concessio quod habes aut antea con

ad tuam regiam - contigerit - petidero -

ing. tunc - accessione - placuit i' locum f. 21'

- regiam ducas regiam. si quos vero

(rel. des.)

Alia post decessum.

Mar. II, 21, f. 1

Fl. 103 b.

Dilecto meo ille ille. Pro respectu fides ca

servitii quia mihi - venis - homini vinculo -

condicione - deservas - vero meo -

supressi - tanquam et cetera sicut superius.

(rel. des.)

Item alia.

Mar. II, 34, f. 1

Fl. 103 r

si - nobis ex hoc - ille - non i' domo -

eterna boni retributione - de illo - vinculo -

has de - proventus vel natus - has proheredum -

servitio suspendas - defensionem -

(de - corpusculum des.) - procurare, ubi

venit requiescit corpusculum, peculiariter, quod

habes aut laborare potueris cessum habes -

accessio - si quos (vero des.)

f. 22.

XII. Carta de agnatione (rel. ut hoc tempore

f. 22'

Mar. II, 29.

Fl. 102.

Ille illi femine. Omnes non habetur -

non ille - consilio - velle -

interveniens vel mediantes - orba -

permanet. et si voluntaria accepit

deus: omnes - vero meo illo - paternam

reducere - refinonem - presentem -

conscribere - orba - ullumquam tempore

sed in regiam regiam - regiam fuisse vel

proventus vel nati - sua - peculiariter

conces, quodcumque - super terram nostram

- stato - redditus terrae nos est (in f. 23)

per regiam annis singulis dissolvant -

proventus coram - si nos nos: - cartam -

urum liras (argento p. lras, des.) -

permanet. Et pulatoni. (rel. des.)

f. 23.

f. 23'

aut per
per (p. pu) regiam
annos singulis
dissolvant

XIII. Libellum dotis.

Mars. II, 15. Febr.

Fl. 95*

MONUMENTA
GERMANICAE
p. 2 uxor
dicitur fuyunt postulat
- causis.

Act bonum, felix prosperumque eventus.
Di sporsantio - ac - causis q: fuit - ut
omnis etiam - scripturam - obtineat - ^{f. 24.}
ille igitur honeste puella ~~illa~~ itta uxor
suae sponsae filio suo itte et reloga. (rel. des.)

XIV. Alio modo.

Febr. 14. Febr.

Fl. 21.

Lex - ut fuit - sollempnitate - ego
itte dum - qit de itta - et mihi placet -
nuptiarum: tibi - nuncupante sic itam in
pago itte cum heros vel rety ~~totum~~ et ^{f. 24!}
ad obsequium - presente tempore - omnia
sicut nam superius dictum est per hunc -
doto ^{die} nuptiarum advenit, tibi nam
i. v. h. ^{scilicet} tuis ordine - possideas -
At filio deindeque - si quis vero ego
que. (rel. des.)

XVIII. Traditio.

Febr. 15. Febr.

Fl. 22.

Dum - quiflor ego itte - nomine ittas
(con. ut ord. itta) - (introductione locorum
(u e con.) - locello re tuis mi nuncupante
sic et cetera quae secundum hanc omnia
nuptiarum obla te itte uxorem sponsae meae -
in (p. ad) iam deile sponsae meae ^{f. 25!}
Traditionem

XV. Carta in puellam ab eo qui eam raptat.

Febr. 16. Febr.

(p. quoniam nuptiarum
transit.)

Fl. 23.

Veniens tibi - (sed - solvitur des.) - Idcirco
ego itte dulcissima - itta - vixi parvulum
vel tibi bono h. - epistolam compositionale -
nuncupante itte cum heros et cetera cum
omni religione quicquid ibidem - a
dote present: - abas - aut ego que
et rety. (rel. des.)

XVI. Donatio in uxorem et uxorem

Febr. 17. Febr.

Fl. 24.

Amorem gestibus sed allegata: f
Quicquid ^{ob} amore - libellus (in manu
ut. ad hunc ^{autem} vixi. ~~etiam~~ i) ^{f. 26!} allegare
ab heredibus (d. con. r) - moriente coniuge - si his cui - remanet. -

in vella ittas ^{f. 27.} nuncupantes et rety. tibi
dote aliquo transfundo, quarta vero - ^{f. 27.} / habere
quam hereditas mea. Similiter ego itta
dulcissima - sequitur textus superscriptus.
Et quis et rety. (rel. des.)

Item alio modo.

Febr. 18. Febr.

itte i. v. h. nuptiarum
nam q: ad hunc
bonum est.

Fl. 25.

Igitur ego itte dulcissima condux mea itta.
Dote - proprietate meae et rety, qua vero
ratione - supposito - hereditas ^{f. 28!} meam -
possidere - potestum ego (postum) quocum -
supposito - Similiter ego itta dulcissima
ingale ^{f. 28!} meo itte sequitur textum supra-
dictum - hereditas nostra et rety.

XVII. Mandatum qualiter maritus

Febr. 20. Febr.

= Fl. 27.

negotium uxoris prosequatur.
Dum - nihil - mandatum illius commissum ^{f. 28.}
fuerit - nota itta filia illius (con. hanc) -
dominat - causis meis - (vel causis filii)
- actorem - rationem vel depositum -
quia hoc habere te malo quam mihi plus
te quam hereditas mea - certate itta
adeas et cum cura - alligare ^{f. 28!} et
- eois - decrevit.

XVIII. Si quando masculus et femina

Febr. 22. Febr.

Fl. 39.

raptum consenserint et supra quinquaginta
li togelur.
Notata - ubi (plur. aliquo) - nuptiae itte
eo quam aliquam femina non itta
- definitio - volentes (pl. volentem) -
male ordine uxoris - consentientes - ab ^{f. 29.}
eisdem - (actum vel factum) - adherant -
vite - secesserint - ~~et~~ invenerint -
vite - unusquisque - solus (con. ~~et~~ solus)
e solus (?) - eventus: tunc tempore itte ^{f. 29!}
hoc - fidemissorem pro ipso solus aliquo
nomine nomine itte - ipso (pl. ipso) -
deberent - fecerunt -

XVIII. Libellum repudi.

Febr. 19. Febr.

Fl. 26.

Carbis - salis - itte et conjugem suam ittam -

illorum i^o nulla ~~est~~ voluntas - f. 30.
 deberent² (= ten) - unusquisque - nullam
 requisitione + neque ipsum in caput -
 ulla repetitione - conaverit - contra - f. 30'.
 sedit - (ex ipso der.) - quicquid valeat
 residere.

XX. Carta quater pater filiam vel
 avos nepotem de rebus suis meliorare
 potest. Quicquid - non itte - nepotem i^o
 itto - nuncupante itto et cetera totum
 et ad ultimum - quicquid et reliqua. (rel. des.)
 Jun. 21. Foyl.

XXI. Epistola quater nepotes in
 loco filiorum instituantur ab avo.
 Quicquid - ego (p. ego) itte (n. d. n. p. p.) -
 meis i^o fuerit hinc generis (cov. ead. m. d. rix) -
 temporibus naturae - copiosus - superstitis -
 generis i^o - superstitis fuerit - in super i^o de - f. 31.
 f. 31'. Jun. 22. #. 29.
 f. 32.

XXII. Carta ut filia cum fratribus
 in patris hereditate alode. #
 Dile. - itta ego itte - f. - portione -
 hereditate - a deo esto datus filii sua et
 a me equaliter sibi diligenti - res (partes) de
 rebus meis - dicessum i^o aequalem - Idcirco [per unum] (hinc p. d. rix)
 hanc - equaliter - esse constituo (de i. d. rix p. d. rix e cov.)
 - alode patris - hereditate - mores
 reliquere - aequale lance - aequare -
 partem portione - quam ipsi -
 exequere - si quis vero (rel. des.).
 Jun. 23. Foyl. #. 30.
 (nisi et defensor)

XXIII. Epistola quater extrinsecus in loco filii
 adoptetur. i^o Ego cum itte. dum peccatis - ut f. 33
 ittem - coritate itta - naturale descendente -
 solacium - generatus fuerit - ~~non hinc hinc~~
 adoptatoris statim i^o mee. - mantum i^o i^o i^o - f. 33'.
 - (ut non i^o fuerit p. p.) - medibus ~~ita~~ vel quislibet
 et recte et hoc adoptatio gestus allegata
 firma permanent.

XXIV. Epistola quater pupilli recipiantur.
 Lex Romana constringit - itte iudex -
 habetur - ~~non~~ parentes istius orfanuli - f. 34.
 nomine itte - necessitatis - patris sui itte -
 inventarium - deberent - nullus occurrere -
 Jun. 24. Foyl. #. 31.

monet - omne sua substantia diligentem - f. 34
ei potest esse - deberemus - non itte
de manu vestra et de manu dani dicta perfelli -
testificatio - debeat.

XXV: Pactum inter parentes. Quisquid - f. 35. Mars. II, 14. 24
iusta debita - coniungere facta scripturarum seriem -
refragari - itto et itto germano mo de allode genitori - fl. 94.
itto bone passio - atque - Karolus - exequere deberent -
accepti itaque itto. (i. ubi p. 11). f.
Nec alio modo. Carolus - seriem f. 35. Tur. 25. Fup. 1.

allegentur Romana namque lege outrante, ut - fl. 92.
factone vel definitone per scripturarum
fecerit - infamis - pena - itto et germano
suo itto. - hereditate paterna atque materna -
fecerunt: accepti itaque itto in - acolabus - f. 36.

que secuntur - acolabus - nisi autem
pars pariter (i. partem) - cognoscitur - illis (p. nostris)
repetentibus - aliqua aliquis - heredes nostri
contra has epistolas - presumerit - solat
tantos - defuncto - f. 36.

XXVI. Commutatio. Inter quos cartas - = Tur. 26. Dup. 1.

pars partem - presentur - itto et itto -
itto cum terra - donatus p. p. - acolabus et
reliqua que equod dederit in illis predictis
potestatem vel dominatione - ac die uniuscuique -
ex nobis aut hereditas sive successoribus nostris
- licem dubitaverit solat tantos - effectum sed
has - omni tempore - renovare. + f. 37.

XXVII. Confirmatio civitatis in eo quod ab hostibus
est depredatus vel ab igne convulsus. + = Tur. 28. Fup. 1. = p. aq. Lond.

horrere - perpressum - vel cum curia (cor. dant) - fl. 38
habetur: incognitum - non itto - itto, +
que itta civitate - paginatum - bene cognitum -
horonis civitate (cor. ti) - seu in rel. -
amodo (p. admodum) itto licet - ibinde
convenit - utriusque et si ei - locorum
sit profrenda. Actum hi. f. 38.

XXVIII. Adicio legibus comprehensa. = Tur. 29. Fup. 1.

Lex romana pro humilitate - appellatur
adversarium - Dei non itto - f. 39. fl. 96.
apud se non ille - ante relictum - itto
- horonis - adhibiti - quibus nobis -
debtas - presente tempore - male ordine -

XXXIII. Gestis. Iuno otto regnante otto rege -

Fe. 10.

ATHEMUM
RENTAINED

viro sandalorum otto in defensore - prosecutus -

obstare (to stay down) - munda' vix - 49.

orationem - munitur - allegare - cum recitare -

hostende - recitationem - sed super scriptas

testamento - acceptat' et - publicis firmetur - 49!

recitationem vero ille proventor - ille defensor -

curiales - que recitata - prosecutus vel

Jam otto proventor - ordo curiae - mandatum / 50.

inscriptum per ordinem - manifeste esse -

roburatus atque signatus fuerit in d. mandam (p)

manifeste esse - a nobis cum scripta fuerit

Arbitratu ex more - moneat incuncta.

XXXV. Mandatum. Dico patri otto otte. Pres.

Ann. II, 31.

Fe. 101.

- quali inque honore (opus cum) nomine

otto - prosequendum - vscem' meam - 50!

suprascripto - ex hac ratione vel quocumque

de qua egero (causa fuit) - Fasium it. (3. 5. 6. 7. 8. 9.)

XXXVI. Carta de magna re qui voluerit

Ann. II, 1. 7. 7

Fe. 86.

exemotio construere.

Donum vero sancti atque sedula oratione

- oratorio ac cellula in honore sancti otto alius

(Oratorio si cellula sumus)

quodam merito flagitio quocumque - placuit -

voluntas oratio vel - poene sanctorum scripturarum.

- pronuntiat - itta evangelistarum vox -

suggestente - elemosinam - subpreca - unde -

testamentum in celo in (Pensemus - promiss' des. ord.)

Et in libro sapientie dicit (Psalm: Ad cum or.)

elemosina - donum. (Abundantius - peccatorum

fuit) - multa - lacrimosa - scriptura -

illa ego existimo potest' sustinentem que ait - 51!

extinguit - elemosina - (Quid - valuerit des.) -

Jacras - apostolorum numerum XII -

a presente de - oratorium vel elemosina -

substantatione - perfectum esse volo alique de 52.

- ligo - vocabula s' otto es otte qui - heretico -

in fin' deo testoro - omni soliditate portorem -

vincis omni que dicit quorum una sum coloris

adiacentis - unde quoque - precepto' ut

52! (ed. v. J. 2, l. 12.)

- vel exactiones - exquisita et lauta -

manuscula - paravereda - in quocumque

optat' functionis - penitus - facultate sola -

inve oratorii sancti otto - viti epi - opidum - fontem - benedictionibus vel 53.

MONUMENTA
GERMANIAE.

presbiteris - pecuniarum ademptione - (f. 53) ad. p. 72, l. 21.

inimicidie causam - potestate - cumulationis -

quicquid ex hoc - occaso vel aditus & tributum
sic p[er]petualiter - oratoris sui ritus - favore -

etiam ip[s]is pontificibus - comitibus - succedentibus -
vel relogio (p. ac reliquos) - debeat substituere -

scriptura - scripturam - v[er]ba sancta -
actio - (honesta f[er]it) - clementissime -

indivisi esse consistit - ~~est~~ patris et filii et
spiritui sancto & trinitate - ut hac voluntate

mea per nullas occasiones - ratione - curam
episcopos - reverentia - immensa - debeatis -

(ut nos et ille f[er]it) - ^{vobis} succedant i[ur]i vestro restitui
in futuro qui v[er]o medietatem ~~est~~ ipsos (in p[ar]te)

sancto dei pauperibus pro amore Christi ardente
desidero - voluntati meae - quietudine -

obitus - anathema v[er]o - facienda -
dabant - terre obserti sunt - gregi &

frangit - dampnationis - confiscentibus -
diabolus - perfellendo aetherea sedes et

et operibus bonis - inferat societatem tam
quaque - exactione - ~~adhibere~~ ~~est~~

avariis; ~~est~~ et nihilominus - conscripta -
firma incorrupta intemerata inviolataque -

- itto episcopo - comitibus et instrumenta -
auxiliante d[omi]no - sollicitudine - suprascripto domino

itto ep[iscop]o - tradit - [provident sive egerit
xpo d[omi]no in se iudice recognoscit - proprietate -

penitus - facile contempnit - ille qui pro
remissione - velle velle. stipulatione. (sub. f[er]it).

XXXVII. Qui monasterio in proprio aedificat
quodlibet carta faciat. i[ur]

- litteris - ~~perennis~~ perennis - ego ille -
propria que ex suis. - evenit (p. obvenit) -

stipulis - mancipante itto - sc[ilicet] ordo p[er]petualiter
s[ic] ut illis vel ad abbate ill - om[n]es adiacentis

~~est~~ adpendicis - omnia que superius nominavimus - om[n]es
adiacentes ~~est~~ adp. - earum (p. eorum) -

adtractu - supra positam - aedificatis &
manuscriptis i[ur]i acclabris - mobilibus omnibus et

f. 53

f. 50

f. 54

f. 54

f. 55

[illegible] e corru

= Flew. 43. Aug. 1.

F. 43.

f. 55

f. 56

f. 56

- omnium rem inexpressita - do (cor. ead. m.)
 dno) tradidimus - omnibus presentis -
 provincialibus - ego ille in rem meam propria -
 monasterio - coenobio - tempore 57.
 omnibus (nisi p[er]p[et]ua) - memoratis - ep[iscop]o illius
 civitate - abbatem - mittendo cor. ead. m. - dum -
 h[ab]ere bene - carite - ibi - quae 57'.
 ei - querat - de omnibus de rebus -
 restat d[omi]n[u]s et regulam rei benedicti - constant.
 potestate - negligit (p[er]p[et]ua eor.) - proximo 58.
 (p[er]p[et]ua) - rectoris et sanctus -
 benedicti - quaecumque - diligatam - 58'.
 cumulatam - pertinet - Burgundiae -
 potestatem - futuris successoribus - regnum
 (Burg. p[er]p[et]ua) gubernare - iudicium -
 generalis - recte - solidum in omnibus - 59.
 nullatenus ab infestatione - possit turbari -
 abbatem - (stodum p[er]p[et]ua p[er]p[et]ua monachos) -
 exercita eius et - catholico - implere.
 si quis avo quod futurum.

MONUMENTA
 GERMANIAE

XXXVIII. Quatuor privilegium condatur.
 Jomaris - catholica parochia seclantur ille
 episcopus Christi humilis - bona operare
 setu (sacrum) - ab omnibus infestationibus -
 monasterio Otto a pago Otto - per suam
 epistolam - domum regem - ipso monasterio
 aspicere - ~~episcopus~~ communis - illius (precellentissimum) -
 regis Otto - regis Otto Burgundie oportet
 est petere ut ^{ut} debentur - rebus, que
 pauperibus fuerant condonata magis per
 Chasindos quam sacerdotis dispergantur -
 neglecta - quod gravus est - religionis - (p. 452)
 consentiant et per - monachorum vitam con-
 turbare praedumant - ab hac parte - communi -
 ille ip[s]o - testamento cor. ead. m. testam[en]tum -
 p[er]p[et]ua sanguinis - monasterio illo - regi -
 ministri aut ^{aut} doctores ecclesiae - p[er]p[et]ua - (10)
 in nulla omnino rem - (non facta repetendo p[er]p[et]ua,
 describendum - sacros o. - dedicando vel
 benedendo - si fortasse (p[er]p[et]ua facti: nisi f.) -
 cum (p[er]p[et]ua cum) caritatis gratia pro seip[s]o vite
 meritis crediderit - manere - simpliciter quae -
 (et non expleta p[er]p[et]ua) - expleto curato officio -
 regis domo - minus seti - commune saluti - 60'
 iure perpetuum, ut - coenobii de ac vita
 civitatis opus episcopi - eorum sacerorum
 ordinem - ad ecclesiam - ~~et~~ religiosus
 episcopus abba ip[s]e vel monachi voluerint
 evocare in i. m. p. et ~~regis~~ neq[ue] absq[ue]
 ibi ordo ses leviscat ~~et~~ - emendare -
 sivos (= quoniam) - religio - expetere
 ut per eorum salubri constant -
 ordinem - monastrii - reus - f. 62'.
 effectus - habeant - anathematizatus
 vinculo saltem sortem dampnationis -
 Quem privilegium ut in perpetuo tempore
 conservetur stipulatione subrixa manu
 propria subscripta firmavimus et domos
 pontifex Galliarum vel abbatibus et
 sacerdotibus ad roborandam tradidimus.

Cor. Flav. 44
 f. 59. (Text).
 Pl. 44,

f. 60.

(p. 452)

(10)

Evocatus -

60'

62'

f. 62'

|| Definitum.

Datum sub die illo
 anno illo actum loco illo.

Item alio modo. Duo sancti et in xpo
abbati - cuncte congregacioni monasterii istius
in honore beatorum - ab isto. Compellit
nos affectio caritatis vestrae - inflammante domino -
qualiter & nobis (p. quae vobis) - transe -
firmare - perhemem - obtineant -

estinet - pro regali sanctionem - licentia
agonesis, luxovicensis - omnem regnum -
deorum de eorum omnium fratrum implendo -
suadente - itte ecclesie epus - mediam -

monasterio ^{ita} debeat - omni congregacione
participandi gradus - honore - perceptum -
na crisma - postulare - istum - ad domum -
monachorum - ab hinc regule optum - vite

meritis - provideat (p. promoveat) - pfectus -
(Ibidem non iam pfect) - muneri fiant -
retori - quilibet - poteste - de eodem tenet

(Supra p. monasterio) - parochiis ou seloris -
spirare - (monachus p. m) - voluminibus -
aufferi non presumant - rogatus a congregacione

illa - adire secreta - subriam - et
benedictionem percepta - repetito domum -
ut quatenus solitarii mansueti - iudici

domino per hanc hora - exultari - salute -
petere - Deum exorare - anxius (p. an rem)

at ipsorum abbati - corrigantur - coherere - conualliter -
tranquillitates - violare - nihilominus -
constitutionem - subscripserunt - roborare.

Actum isti sub die isto anno isto.
XXXVIII. Confirmatio de hanc p. d. legum.
- vris comitibus vel - oportet -

reterarum p. h. t. b. sacerdotum debeat -
quae pro - postulatue ponat p. uel dubium
ad affectum - conuincio - quesele - portuicij p.

Fl. 41. Marc. I, 1. Inq.

(i. o. numer e)
p. 64.

64'

65.

65'

66.

66'

67.

Marc. I, 2. Fl. 45.

ad domesticos - pacem reddere - estinet -
regalem sanctioni - (atque corporibus p. m) -
aut regio munere aut p. ualorem aut sup. scriptis -
diligatum - additum - pontifice - dominis epis pro

p. p. m. monasterio - sancitum - qui fuerat -
archidiaconi - vel quilibet persona - auferri -
scriptum - commutationis - minare -
de ministerio - offeratione - monasterio vel

cellula - et ipse si fuerat cum voluntate
abbati ^{siue} vel ^{siue} congregatione - p. uenit non
presumat - quo - diligationis - absque illius -

penitus iudicium - si quis (p. m. d. d.) de
retra - voluntate - rerothum - malique (R e uo.)
iniquitate - (nec non quod p. uenit p. m.) -
(vel p. m. non a p. m.) - quardam sustineat -

mercede na - per uerba (p. ex n.) - dilagationem -
aut secerum vel e. m. ibidem est fuerit
t. d. de uoluntate p. quacunq. tempore - mercedua -

aut casus - exatando - monasterium -
sibi et omis p. uos accessos - quicque exinde -
forisiam - aut ingenis aut s. p. uerat

spirare - vel in stipenda - nomine - succidentibus -
mercedis - cuncti - salute - obstantia -

dilectet - pietate - implorare - suffragante -
perbeneiter - nostre n. p. m. studium
peragere.

XL. Emunitate regia. - monumtum - Marc. I, 3.
conscriptum - (Igitur p. m) solertia v.
n. ad p. h. t. u. a. v. d. d. d. itto itto u. m.

epi (con. epi) talum p. o. a. t. e. n. e. - p. m. d. e. s. s. e. -
ecclesie dom; (p. domni) ittois quasi modern
- p. h. a. - nullumquam tempore - emunitate -
ergo neque (p. u. u.) - m. u. o. r. e. s. n. e. s. t. r. i. e. n. t. o. -
n. e. e. - potestates (e. u. u.) - quodque tempore -
a. e. e. l. - regia aut p. l. a. y. - a. i. t. e. a. -
aut ad a. u. t. e. n. d. a. m. - p. h. e. d. a. - e. x. i. n. d. e. e. x. i. g. e. r. e.
aut de seruitutibus - quae sunt infra agros -
s. u. p. r. a. - p. r. o. d. e. t. e. a. e. c. c. l. e. s. i. e. - r. o. m. a. n. t. e. s. -
p. h. e. d. a. - e. x. p. i. r. a. r. e. e. x. n. o. s. t. r. a. h. i. n. e. m. d. u. l. g. e. n. t. i. a. -
a. e. e. l. - a. g. e. n. t. u. m. - s. e. u. p. r. o. n. o. s. t. r. a. s. u. b. s. c. r. i. p. t. u. m. -
m. d. u. l. g. e. n. t. i. a. - r. e. g. a. l. i. s. - i. u. d. i. c. i. u. m. -
s. e. u. o. u. p. o. s. i. t. a. - s. u. b. s. c. r. i. p. t. u. m. - d. e. c. r. e. t. u. m.

Fl. 46.

De a. d. i. p. h. t. u. p. m. u. o. r. a. n. t.
m. d. e. m. p. i. p. l. e. i. e. e. p. u. p. o.
p. a. e. p. l. e. p. a. t. e. p. a. t. e. p. h. t. u. m.
m. u. n. e. m. n. e. p. a. d. d. e. s. s. e. s. t.
b. r. a. m. e. t. i. s. p. a. c. t. u. e. p. u. p. o.
u. e. p. m. o. n. a. s. t. i. e. r. o. t. e. m. p. o. r. a. e.
i. o. r. a. t. i. o. n. e. p. a. t. e. e. p. u. p. o.
m. o. n. a. s. t. e. r. i. u. m. p. a. r. e. p. o. t. e. r. e.

70'

XL. Conf. de ~~com~~ de.

Mars. I, 4.

Fl. 47.

ANATOMIA
GRIECA

Principali - adcomodare - ~~tr~~pendo animam -
loca sanctorum ~~planis~~ - ad mercedem -
robustissimo - ~~vix~~ ~~otte~~ - suam ~~ant~~ ~~st~~ ~~it~~ ~~em~~ - 71.

Auctoritatem - villis ecclesie illius - possidebat -
- diligebatur - neque (v. nullus) index - preda -
accessarii de quibuslibet causis - retributione -
p. i. iam dicto principi - (sen ~~mar~~!) - ~~ref~~ ~~nes~~ - 71'.

ostendit diligendas - ecclesiam sicut - adseros -
deno - ecclesia - petitionem - sociari -
prestetse - ~~op~~ ~~os~~ ~~ete~~ . ~~cond~~ ~~ad~~ ~~i~~ ~~at~~ - 72.

villis prefate eccl. - subiectum ~~iudicium~~ -
auctoritates - conserventur - antedite eccl. -
possidere - vel que maneat a deo s. -

conlata tam - quibuslibet nationes - predictae
(e post ad.) ecclesiae illas nec ad - preda -
fidelis spores - parata - nec de quibuslibet 72'.

causas - retributione - ad superiores memoratam
ecclesiam - nullum - porhemiter -
spirare - ~~op~~ ~~os~~ ~~ete~~ . - perpetuum -
deo auctori possit constari ⁱ subter - roborari . 73.

(= Ad. e. vult. Mars. 3)

(= Suppl. I e cod. D) p. 111, ~~no~~ ~~7~~

Fl. 48.

XLII. Privilegium de omni negotio. -
comitis hellenarum - eccl. - apostolici ~~vis~~ ~~ill~~ ~~it~~ ~~us~~
viti - ~~cop~~ ~~ell~~ ~~ent~~ ~~it~~ ~~us~~ - cognoscere - missi ⁱ ~~it~~ ~~us~~ 73'.

- bellonio - retributione - non debant - pagis -
bellones - regno nro hellonens erogatum - navale -
variale - nec dyontatice - homines eius ad -
nulla retributione - spirare ~~ne~~ ~~vo~~ ~~i~~ ~~ne~~ - 74.

in omnibus ^{(p. o. nes) (p. ans)} ad mem ^{(p. ans) (p. mem.)}
valere ^{oc} ~~oc~~ ~~at~~ ~~am~~ ~~ec~~ ~~cl~~ ~~es~~ ~~iam~~ ~~se~~ ~~i~~ ~~it~~ ~~us~~ ~~ne~~ -
volutura -

XLIII. Preceptum de episcopato. - viro - Mars. I, 5. 74.

Fl. 49.

Quamvis - statum - regre - principali
quam pascipi - (a nos pastorales p. 11).
i. paululum - ~~rel~~ ~~is~~ ~~ord~~ ~~us~~ - prospiciat - 74'.

severitatem - assidua p. ne - presentare -
de domno otto viti ~~ot~~ ~~it~~ ~~us~~ - successor ⁱ sollicitudine - 75.

Relucti virum ~~aut~~ venerabilem ~~it~~ ~~um~~ ~~in~~
urbe ~~ot~~ ~~ta~~ ~~pe~~ ~~nt~~ ~~if~~ ~~ic~~ ~~ale~~ ~~m~~ ~~in~~ ~~de~~ ~~no~~ ~~m~~ ~~ine~~ ~~ot~~ ~~it~~ ~~us~~
dispartatem - ac ~~nos~~ ~~no~~ ~~stram~~ ~~pe~~ ~~pp~~ ~~...~~ -
honestas - scripta - studeat - effectum
- ad dispensatione - strenue - 75'.

accio ~~in~~ ~~l~~ ~~ost~~ ~~co~~ ~~p~~ .
et ~~us~~ ~~in~~ ~~de~~ ~~76~~ ~~us~~ ~~am~~
vof ~~st~~ ~~o~~ ~~del~~ ~~ve~~ ~~no~~ ~~ut~~ !

XLIII. Indignum regis ad ep̄m ut d̄m = Marc. III, 6. Fl. 50.

benedict. Stanho - apostolice - patre -
creditis - itt. itton wto - diuine - seti -
conquam (p. iteyi) cum - illustro viro - 76.
prefatam urbem - auspice - salutacione -
debitum - iunctos vobis vestros - ep̄rosuatius -
urbem - ut nrae voluntatis deuotione -
implere -

scripta nra, in scrib -

XLV. Consensu roriam. Suggendo = 76! Marc. I, 7. Fl. 51.

Creel sensore con. (p. ites) - seruis suis -
subscriptionis (con. es) - merit - iuxta -
dignanter - moderantibus iudicio - cui illi
depos. - generaliter presi con. torum voce -
accedere & regimine populari quid ipse regale -
mercedis - se - complentem, ne dist. tute / stit - 77.
descedente - dignet - virum illustrem aut
v. itto (ittm) & catedre - prespantia -
caritate loquens - manus nrae - consensum -

XLVI. Carta de episcopato. Dum in xpo = 77! Marc. I, 6. Fl. 52.

apostoli - om̄s potestas - salubri - retractare
scorum - digne ab - pagensum - suprascripta -
cathedra pontificale suscipere - con. probata -
- De nomine - con. somas / deputatum - decernimus
us sub. - vel rebus accessione - gubernatione -
regum in (con. cad. n. ue) - canonicis - con. sta
assidue - ingente - aduersita - salute -
ordato - ecclesia vobis a dispensatione - 78!
assidue - debent.

XLVII. Carta de ducato vel p. aut comitatu. = Marc. I, 8. Fl. 53.

Presp. ene - perfecta - regeneratione - strenuitas -
utilitatem - videmus - huius actione & comitatus 79.
duae p. - fuis - reg; - in agendum - quas
(p. vel) reliquis - nationes - recte - leges et
consuetudines - reuerentissime p̄cipiantur - 79!
fisci ditionibus (ut ead. an. con. dicit. antus) & spiratur -
finitissimum - erroris referatur -

L. Epistola tractata legationum (legator. con. - lary) = Fl. 56.

v. h. f. i. i. Itte rex - non - vico - illustrem &
vorum ittm partibus - veredas & perveredas -
moda tanta sequenti / mot & tanta vno mot 80.
tanta - moda tanta - lardo loras tanta &
carne loras tanta, porcos tanta - verores tanta -

- introitu - quattuor causa pceda ex -
- ipsam pcedone ~~et~~ antedicti pcedone pcedone
- ostendit - videtur possidere. Icti: et ergo, ut -
- fidei fidei me - requoramus - confirmasse -
- cognosce - (memorato leri fidei) -
- possidere - confirmatur (2) - pcedone -
- vel quocumque - propria manu - roborari.

REPUBLICA
REPUBLICA

89 88'

LXV. De anturioni regis: Rectum est
- itte noster fides d. p. v. ibi - una cum
- omnia sua (in de Rator pced noster sua
- noster) - desideramus - itte in numero
- anturionum (omn. v. noster) - completum
- noster noster suo solidos -

89. Mars. I, 18. Fl. 63.

ut noster!

LXVIII. Preceptum de libertate. Si - homo -
- licentiam - exinde - confirmamus - scriptum est -
- prohibere benefacere - Icti noster itte
- ad nostram pcedone - nostre licentiam
- de. deberemus - homo - deberent et ad
- ad baselza itte - deberet - propter Deum -
- libertatem - capiti sui transcurare -
- hospitalia -

Mars. I, 19. Fl. 64.

89'

in ar cognosce

LXVIII. De ditione ut missus est regis. Dama
- exequatur - ~~ad~~ noster illam et
- illa sua consortes suum de allode itte
- aut - exatit - deberet - cognosce, quod -
- taliter noster itte - desideramus has debemus
- ~~ut~~ ipsum (ut de noster) Rator
- noster noster (ut ipsum) - factitit - fortune -
- terminatur. Quod ~~est~~ - ditionibus -

90. Mars. I, 20. Fl. 65.

90'

ut noster - mdesuere debetur - que ut noster habeat -
LX. De causis alterius receptis. Fideles
- ut Deo pced. itte ad noster - pcedere -
- clemente - valider ut itte (omn) omnes causas
- mallandem vel ad pr. - deberet, quod
- pcedone - causas illas utroque -
- homines de reputato - decrevit voluntas.

Mars. I, 21. Fl. 66.

91.

era
p. noster noster!

LXII. De nartale preceptum. Et quia apud nos
- vel noster ut ille noster noster noster
- itte per sua in noster pcedone iactantit denario
- legem I - cam ditionis - Dei noster - noster
- Deo noster pcedone - gratia - bene noster
- Et ut - noster. noster D.

M. I, 22. Fl. 67.

91'

LXII. Carta de causa suspensa. Cognoscat -

M. I, 23. Fl. 68

si dum - vis ita aut salubrem - reddat merito -
sed residere - decernimus - precepto - revertetur -
pergunt - ad propria resedent - reddat merito -
vindicantibus - sancti modo veritatem percipiat.

LXIII. E. d. n. regis A. p. Rectum est - ^{autem}

92. = Mars. I, 24

fyer St.

superbat - venerabili viro ita de corvato aut de
monasterio ita in honore sui altius constructo
nostro iuxta eius pectore - habetis et -
sermone habuit - recepisse - defensionem
molesti ita ita majoris domi nostri cum
o. rebus? prefate - debeat - illustrem virum ita causas
~~post~~ - participes - aut ecclesiae - aut qui per eum
- reddat merito - debeat - sermonis nostri -
quibus - Regibus occasibus - merito -
era? grave d. defensas - (proprio i. d. styg
- col. x. p. 114!)

93.

94. 95!

Item alio modo. Itt rex - ac - omnesque
v. caris - missos - omnesque partes et amicos
nostros tam presentibus - compareat - ita -
ittis - omnesque rebus suis ad usum sibi -
commendavit - gratante - ipsum venerabilem v. n. m.
itt abbatem - honoris - litteras adque
perprensus - atque - rebus suis que ad v. n. m.
h. v. d. p. h. - honoribus - ~~reddantur~~
grata - ita vel defensionem - residere - ita abbatem -
monasterium operis - legem et iustitiam -
certas - sigillavimus.

Add. e. add. Mars. 2. p. 111.

Fl. 69
Luther
der Rotten
del v. n. m.
Rohel

94.

94!

Del Eschabokale m.

In domo un. abbat. monasterii
regi ^{monasterii} ~~monasterii~~ ^{monasterii}
monasterii ^{monasterii} ~~monasterii~~ ^{monasterii}

sig + domus ita rege gloriosissimo.
Ille recognovit et sicut. Datum
die ita, ~~an~~ ita illo in loco ita (v. n. m.)

= Mars. I, 25.

→ Fl. 80.

LXIII. Confirmatio de omni corpore facultatis
monasterii. Itt rex patetio adque omnesque
agentibus? Rectum - censimus - quem ad profecto

95.

- affectum - ita illius - atque - glorie regni -
monasterii - abbates - got ~~at~~ ab ipso - ^(v. de sac.) ^{magistratus} ^{95!}
instituzione - apostolice - decessoribus - ^{magistratus} ^{95!}
partibus - oratione - abbates - domini illius -
adquisitum - dominator? - auctoritatem - 96.
preside - anteaquam - postquam abbas -
institutionem - res acas (p. resacas)? ^{96!}
- superfluas - conditionibus - delectet -

Lat. Vat.
Palat. 574. m.
IX. 4.

LXV. Ut causas auctororum adsumendas = Mars. I, 36.

Fl. 81*

suum aboquem locat. A laborum - Arguerunt - occurrere - suscipere -

ut iterum urbes - ut abba - Deo: sacra - monasterio ite vel quolibet fidelium domorum - ad ipsam ecclesiam - pro remedio animarum eorum - deliquissent - equitatis - overando - benefactoribus vel

receditoribus ite p. clade que orassatur - copulente finem naturae - discessit - ingenio de spars rebus - ut loci - prestatorum - Amalland - aut de annis aut de ipsa re unde dicitur

a quibuslibet - acquitatis ad dicitur prestatorum vel obmulland - facienda. 97.

LXVI. Confirmationes ad seculares de omni facultate. = Mars. I, 31.

Fl. 876

provisio - conservare - in hylar vir ite cartas precebatum - fuissent concessa - ut ei -

ipse vel parentes - commutationis - instae in ipsum - merito - prestatorum signatur - libertatem - aut quocumque (p. quod) re - tempore presente - ordine: domare

possidere - auctori deo - ite auctoritas. 98.

LXVII. Securitas in eum qui per rissum regis aboquem persequer. Qui regem - obtemperat - a quolibet - dum et iterum cum regis parentibus

mis, qui - rebello otto - contra regem - comisit - itelum: prestatorum - rebello - ut dum viri ite vel p. dicitur aliquid pares aut

gastini - nisi ex nostra ord. - et dicitur castros - quicunque eodem castri - nullumquam - cum eo castri fuerunt nec

ad heredes - calumnia aut repellestione - peritus - spe ite - pares et amici vel gastini

horum - p. dicitur ite - docti et absoluti - calumnia - superscripti viri ite

fideles nri - pertimescant - ite precepto firmior. (rel. du). 99.

LXVIII. Relato pagenorum ad regem directa. = Mars. I, 34.

Fl. 79

suggestio - ite rege - domf ite - pagenibus ite - subscriptoribus ad signacula: - insente - necessitate - Dicitur - ostibus - veter ite -

ipse vel possidet tam quod per venditionem ostibus - commutationis que dicitur - novum: ite nostram parvitalum - hanc notitiam suggestio - novosere - facere - possidet ostia - perdidit - novosere 100.

LXIX. Ut pro nativitate regis ingenui relaxentur. Itte rex Francorum viro illustre ite comite. Dum - concessit - que in vestra vel in eundo rego nostro actonibus - eptas -

sequatur epta ingenuita. Ego a De: nomine itte domesticus - itte regi - vlla itte - nostri itte ad a dno vlla ei concedatur de - relaxentur - recepimus - vllato - si de ingenuis - fosses - successorum nostris d. - a quocumque de p. f. penitus - meliori - integre - vlla: tuae debes - libitum coepente - lit. - itte: subvota. sed per fofat. nri itte.

LXX. Ut leudissimio promittantur. Itte rex itte comite. Dum - itte - presponimus - pagenos - san Francos quos Romanos vel reliquos rationes degentibus - illustrem virum itte: quem - latere nostro - leudissimio - vel super pignora - debeant -

LXXVIII. Preceptum, q. ab ostibus vel a. m. f. i. i. = Mars. I, 33.

Fl. 78

A regale - ab hostibus - propositio vester itte - hos annos - superiore - domf suas - concremassent - persepelat - venditionis

donationis sessionis occurrentibus itelum vel de allode parentum - quocumque - res: suas unde opas: inquietudine - fructu

reddetur sed - studio - memoratis itte - venditionis, e - s, d - d, n - c - usque itelum vel reliquis alode - inre - galanti - coquente

itt tam - viciis: sicut - aquarumque - iuste - per hoc preceptum - inquietudine - possideant - novore - possideant. (num. no. 2) 102.

LXX. Commutatio cum rege: Itte ittel - cumalodum - recipitur in augmentum - 103.

Illustre viro itte - locello itte et ite quocumque beneficis quod cumque - portonem suam - pago itte - vllat

cum quibuslibet et reliquis quibuscumque beneficis - remedium - hoc preceptum ad motum - ipse: locello - vel cum omni. ut. - itte

ipse itte - facere - unaqueque pars - per longa tempora debeat - gratulari. et ut - precepto firmior. 103!

LXXI. Ut pro nativitate regis ingenui relaxentur. Itte rex Francorum viro illustre itte comite. Dum - concessit - que in vestra vel in eundo rego nostro actonibus - eptas -

sequatur epta ingenuita. Ego a De: nomine itte domesticus - itte regi - vlla itte - nostri itte ad a dno vlla ei concedatur de - relaxentur - recepimus - vllato - si de ingenuis - fosses - successorum nostris d. - a quocumque de p. f. penitus - meliori - integre - vlla: tuae debes - libitum coepente - lit. - itte: subvota. sed per fofat. nri itte.

LXXII. Ut leudissimio promittantur. Itte rex itte comite. Dum - itte - presponimus - pagenos - san Francos quos Romanos vel reliquos rationes degentibus - illustrem virum itte: quem - latere nostro - leudissimio - vel super pignora - debeant -

LXXIII. Ut pro nativitate regis ingenui relaxentur. Itte rex Francorum viro illustre itte comite. Dum - concessit - que in vestra vel in eundo rego nostro actonibus - eptas -

sequatur epta ingenuita. Ego a De: nomine itte domesticus - itte regi - vlla itte - nostri itte ad a dno vlla ei concedatur de - relaxentur - recepimus - vllato - si de ingenuis - fosses - successorum nostris d. - a quocumque de p. f. penitus - meliori - integre - vlla: tuae debes - libitum coepente - lit. - itte: subvota. sed per fofat. nri itte.

LXXIV. Ut pro nativitate regis ingenui relaxentur. Itte rex Francorum viro illustre itte comite. Dum - concessit - que in vestra vel in eundo rego nostro actonibus - eptas -

sequatur epta ingenuita. Ego a De: nomine itte domesticus - itte regi - vlla itte - nostri itte ad a dno vlla ei concedatur de - relaxentur - recepimus - vllato - si de ingenuis - fosses - successorum nostris d. - a quocumque de p. f. penitus - meliori - integre - vlla: tuae debes - libitum coepente - lit. - itte: subvota. sed per fofat. nri itte.

LXXV. Ut pro nativitate regis ingenui relaxentur. Itte rex Francorum viro illustre itte comite. Dum - concessit - que in vestra vel in eundo rego nostro actonibus - eptas -

LXXIII. Prologo de rubro rego ubi duo causantur, = Marc. I, 25. Fl. 70.

Qui dicit - propositiones vel responsiones
aliqui (= aliqua) dicit - qd fiat - mentis acumen
invidiosa - gestura - dei nom¹ - qd ad mensuram
indico - una cum pluribus oblationibus nostris -
illis de prescopis ~~illis~~ illis maiorem domus
illis dicitur illis et reliquis per nomina
et dignitates eorum recedemus -

= Marc. I, 37.

Fl. 83*

LXXIII. Carta audientiale.
Cum a nostra presentia non est hominem
aliquem non est interpellasset - dicitur qd
verbum suum non est - solidos - accepisset -
retinere indebita - est - vobis est fortiter -
fugivos pedes - nunquam accepisset -
inluster vir est comes palatii - demonstratis
ide est - sero illius in otto pedes - rampa -
solidi tantos - doctus - rampa - solidi -
beneficio partibus antedicti est reddere -
invenimus.

106!

107.

= Inv. I ad. 6. p. 161.

invenimus. superius
(N. testimonio
comes palatii
backfall)

LXXV. Indulgentia condonatum.
Ite rex ^{homo} ite (en. ad. juv) - ad aliquos
aut it - per suam presentiam - adfirmasse -
nuncupatas - nullus factus testat qui ~~scia~~
divina nuntiasset - quam plures sciri / parvus -
sacramentum habet adfirmatum - nullatenus -
nec ~~ipse~~ nec duntaxat - in omni
dimisit ^{que} ite ^{loco} ite in contra ite superiores
nuncupato ite omnique tempore abest
evadentes - inter ipse - re ipse aliquam -
pansato. Datum quod fcs mensis ite dies tant.

certat

107!

Fl. 40.

(per Inv. 23)

LXXVI. Indulgentia ad omnem pro abo
homine distingit. Ite rex vir dilectus ite
conste fidele deo propitio nostro ille ad
- aliquod pignus ~~est~~ ite eodem terram suam
(ite rex in nota format) - ~~est~~ fortiam -
inimale - apud - possit - hac causa -
recte - memorato ite per fiduciosos postea
K illas ad nostram cum omnibus ~~est~~ dirigere sacros presentiam.

108.

= Marc. I, 28.

Fl. 28. 73.

LXXVII. Indulgentia ad episcopum
pro abo distingendo. ~~est~~
- res. Veniens ite - suggestit quasi -
fortia - habisset - ministe - possit -
indulgentia - pro vobis - et si aliter
(aut clerico present. ~~est~~) - agitur hac causa -
- studiato dirigere presentiam.

108!

= Marc. I, 27

Fl. 72
al. it
non est in d. p.
Hoc.

= Marc. I, 37.

Fl. 82*

LXXVIII. Testis carta.

Veneris itt in nra vel procerum n. presentiam
- non illi p[ro]p[ri]o - r[ati]o - solidos -
tales datos - ut k itt[er]is ex hoc in nra -
n[ost]ra .tt - memorato itt - solat[ur] ipse -
summa admississet - constaret - mem. itt -
tales - habuit i[st]i p[ro]p[ri]os - minime -
ut. vor itt comes palatii - ipse p[ro]p[ri]um -
veredicta it (it post add.) - satisfacere non
cesset.

(M[on]im[en]t[um] . immovent[um]
sess[us] . et p[ro]p[ri]o
pal. [un]d[er]p[ro]p[ri]o .)

LXXVIII. Indiculum cōmentatorum ad ep[iscopu]m.

= Marc. I, 26. Fl. 71.

D[omi]no - domino - illo ep[iscop]o ille rex, deo p[ro]p[ri]o,
fidelis nos[ter] itt ad - ad i[st]o[rum] - red[em]ptio[n]em
indebita - (ob hoc p[ro]p[ri]o) - indiculum - p[ro]
nobis - si taliter agerent # and[er]o itt -
voluerit - habuerit, (quod p[ro]p[ri]o) opp[ro] -
huc (p[ro]p[ri]o n[ost]ra) - # ipsi itti ob hoc
dandum responsam.

i[st]i 110.

LXXX. Indiculum ad laicum.

= Marc. I, 29. Indiculum Fl. 74.

itt ex nra n[ost]ra itto f. n[ost]ra itte - suggesti
- manente - ad salu[m] itto (con. aut ad salu[m])
- r[ati]o - subisset - indebita - iustitia -
apud - possit - voluerit - habuerit -
per hoc indiculum em[en]dit[ur] k ittas -
responsam.

1101.

to Ind[ic]ulo n[ost]ra!

LXXXI. Si quis in presentia regis ausus fuerit, i[st]i

i[st]i 111.
= Suppl. Marc. 2. Fl. 105*

itt rex itte omni. Veneris itte - non itt #
villam suam sic in pago itto - venditionis -
ipse itt - venditione quam ipse itt -
memorata[m] rem vendisset - (in p[ro]p[ri]o edicere deb. p[ro]p[ri]o) -
in nostra presentia memoratus - venditione - de imprescripta
rem, que ipsa venditio i[st]i cont[ra]heb[er]et accep[er]it - III.
ex hoc et ad presens et r[ati]o - coram -
debemus ac decernimus - in itt ipsa villa
in tam dicto loco - venditione - ordine -
facere - potestatem arbitrium.

LXXXII. Indiculum ad maritum domus.

= Suppl. Marc. 3. Fl. 106*

- d[omi]no - catholice - filio itto maritum i[st]i
domus itte a. si - m[on]im[en]t[um] - p[ro]p[ri]o - pag[us] h[ab]et [-] ab ipso.
et d[omi]natio n[ost]ra demonstrat - saluberrimis
m[on]im[en]t[um] cum decet cum eulogias p[ro]p[ri]as -

(recognoscere et
beneficere
m[on]im[en]t[um])

domus itt - per presentem seruum n[ost]rum filio nostro a Christo itto -
retrae descripta que memorata[m] - a vobis - que sunt amore d[omi]natio[n]e

LXXXIII. Admonitio post salutem dominici ad regem episcopus vel regnum sive ad episcopum ||
retractato regimine. || [H]orroris atque
universalis cultus etc. - eps. Ad regem:

- universali - regna itte per misericordiam
Dei eps. Ad episcopum: * - cultorem adque - p[ro]p[ri]i
(lo m[od]o p[ro]p[ri]i) - p[er]uigilant[is] - p[er]cularares
p[ro]p[ri]i vestri - [re]g[is] - ep[iscopu]m * sanctitati
vestrae - ad regnum omni cum humilitate
genere elementorum - dependentes (p[er] dep[re]c[atione]m) suggeramus -
|| oratu de vestri * sospitatis integritate -
dignitate p[ro]p[ri]i rescript[is].

Item alio de NATL DNI.
- universitatem - p[er]cularares p[ro]p[ri]i vestri
re: itti honorabiles - p[er]p[et]uo - p[ro]fectum (p[er] p[ro]vocat[is])

LXXXIII. Inducuntur cum eps ad alium
in resurrectione d[omi]ni ep[iscopu]s d[omi]ni. ||
- eps itte - exsuperato hostem - honoratus p[ro]p[ri]e
remansit - cunctis revalente - constat -
Instrua aut sanctitate exsuperasse - ipsaque
Deo p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]e - ep[iscopu]s p[er]cularares -
re itte it (ad f[aci]e) - veneratione -

LX..... Rescripto ad eps. - merito -
desiderabile - almitate vestrae - multum
equidem pagina parit - et quibundis h. v.
di. i. ut in visendo libro - composi -

remissatis orationibus.

LXXXVI. Inducuntur eps ad p[ro]p[ri]os. Insuper. d[omi]ni. 4.
- affectu car... - p[er] quos p[ro]p[ri]os - Brare obgetas et qual...
L[ic]et p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i
con a. p[ro]p[ri]i d. XVI. s.

Mar. II, 44. Fl. 110*
112!
MONUMENTA
GERMANICA

* Der g[ro]ßte H[er]z
von Bay[ern]
stetig die
Schiffahrt
p[ro]p[ri]i.

Mar. II, 45. Fl. 108*
113!
auf p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i
Mar. II, 42. Fl. 108*
Mar. II, 41. Fl. 113!

Non dicitur in
die b[er]n[ard]i p[ro]p[ri]i
b[er]n[ard]i m[er]it
abysaltem. i[st]i
p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i.

Mar. II, 43. Fl. 109*
114!
con p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i
p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i
p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i

Insuper. d[omi]ni. 4. Fl. 107*
L[ic]et p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i
L[ic]et p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i p[ro]p[ri]i

MONUMENTA
GERMANICA

STAMMUTOM
REINHAARD

f. 113^v. Item alio de natale domini.

Deest

Deest

" 113^v. ~~LXXXIII~~ Indicalum cum episcopus ad alium in resurrec-
tione domini euglogias dirigit.

"

*108.

" 114^v. ~~LXXXV~~ Rescriptio ad episcopo.

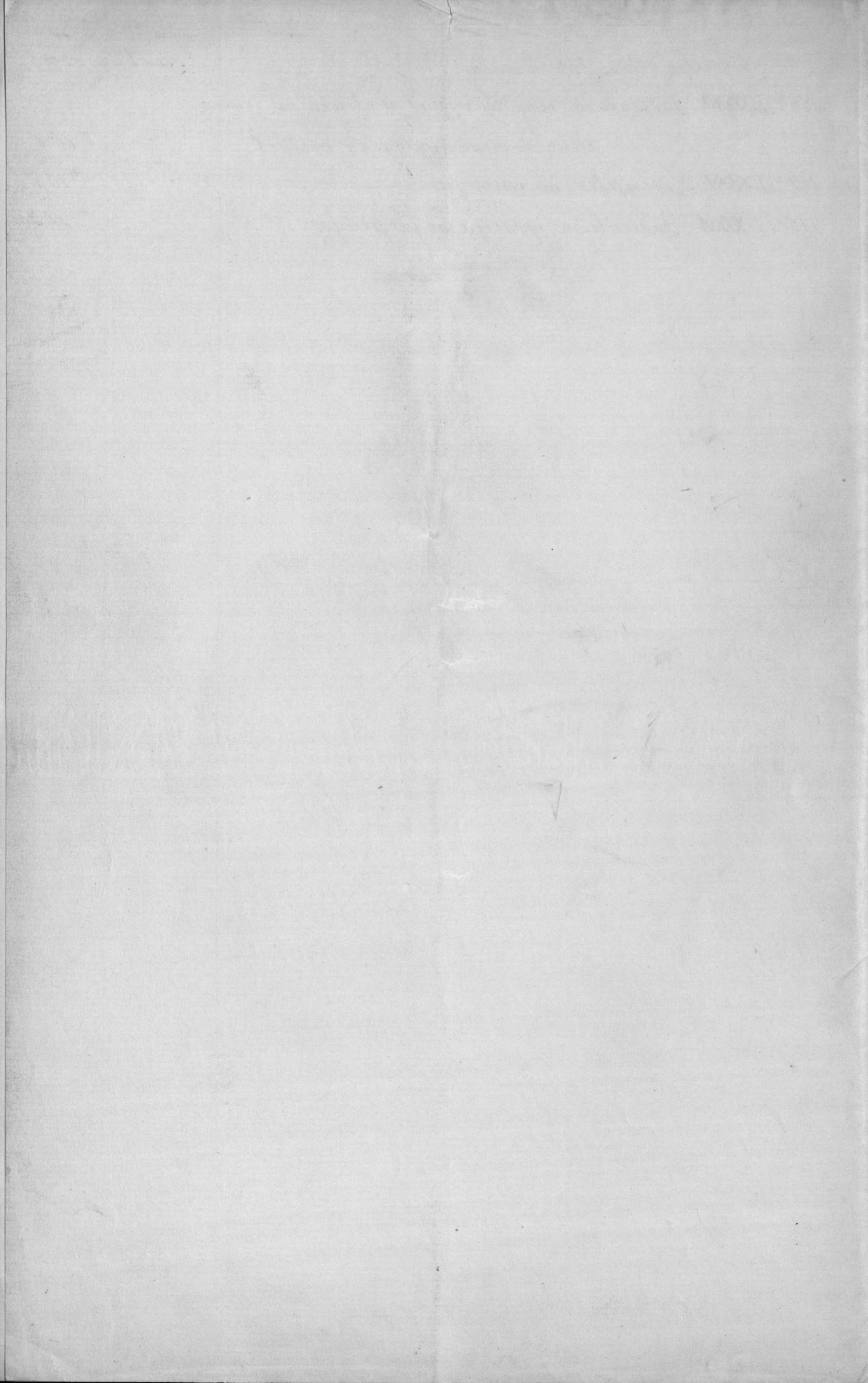
"

*109.

" 115^v. ~~LXXXVII~~ Indiculum episcopi ad propinquos.

"

*107.

Carta libertatis.

In dī nomine notū sit omnib; tā p̄sentib; quā & futuro tempore
 succedentib; qualiter ego-itt. quondā servū meum nomine itt.
 liberū ~~iffit~~ dimiserā & ut habeat potestātē p̄gendi atq̄
 manendi ubicūq; voluerit. Si autē quispiā heredū vel succē-
 sorum meorū hanc cartā libertatis infringere tēptaverit & ad
 servitē quis compulerit auri unō .iii. arḡ lit. .v. in exarium regis
 p̄soluat. & p̄sens carta firma p̄maneat stipulatione subnixā
 actū publice in loco-itt. sig. itt. qui hanc cartā libertatis
 fieri rogav̄ & ret̄.

In dī nomine ego-itt. p̄ remedio animę meę & parentū
 meorū servū-itt. nomine tradidi ad basilicā s̄cē marię que
 ē cōstruta infra civitatē strazburc ubi vir venerandū itt. ep̄s
 p̄cē videtur ea videlicet ratione ut annis singulis in festivitate
 s̄cī itt. at p̄dictā civitatē & illis fratib; ibidē dō famulantib;
 dñ. ii. p̄soluat ac sub munitione & defensione ipsius civit̄
 festoz q; eius iugit̄ existat ita ut nemo eum ulterius ad coactū
 servitiū repetere tēptet. sed secundū iā dictā cōditionē securus
 p̄maneat. Si quis t̄o q̄t fieri n̄ credo ego ipse vel ullus heredū
 meorū hanc traditionis cartā infringere voluerit, auri unō .iii.
 arḡ lit. .v. in aerariū regale p̄solvere cogatur et q̄t implere
 cupiat p̄petrare n̄ valeat & p̄sens carta firma & stabilis
 p̄maneat stipulatione subnixā. actū publice ut supra.

Carta comitum. Ordo rationis expostulat ut mundanarum reru
probabilis commutatio scriptis roboretur - ne postmodum possit ulla
varietate turbari. Quam ob rem placuit ^{int} illi & illi ut quaedam
res per ambarum partium oportunitate inter se commutare deberent qd ita
et fecerunt. Dedit itaq. illi in pago alsacense et in ipso comitatu in uitt
illi - mansos .ii - cum capis prati siluis . personis cultis & incultis exitib (2)
& redditib; - aquis aquarumq; decurantib; per omnia ad integrum possidendu.
Extra vero reddidit idem illi in eodem comitatu in uitt illi - mansos .ii. Ea
scilicet ratione . ut qui quis pars alteri contulit parti iure heredi-
tario succedat et habendi ac commutandi libere in omnibus proficiat
arbitrio nulliq; hanc cartam comitum irritam facere aut infringere
presumat. Et si presumpserit . auri unum . iii . & arg . lit . v . ovatus ac
publici aerarii prodeat. Haec vero carta nihilominus firma stabilesq;
permaneat stipulata subrika. Titu publice in loco illi sub die ^{ill.}

hi exitib (Zul. 6 am Ende) kommt die ~~erste~~ seu letzte Pindstaben (b) der
sche verbleibt ist, nicht ganz deutlich erkennbar.

... Hanc epistolam edidit Baronius ad ann. 514; Sirmundus, Conc. ant. Gall., t. I, pag. 187; Saxius Pontif. Arelat. ex Baron. et manuscr., pag. 92; Labbeus, Concil., t. X, col. 278; D. Bouquet, Rer. gall. et franc. script., t. IV, pag. 55; Labbat, Coll. conc. Gall., col. 855.

* XCV.
EPISTOLA SYMMACHI PAPE AD CÆSARIUM ARELATENSEM EPISCOPUM¹ (ANN. 514).

Ex hâc epistolâ constat Cæsarium ecclesiæ beati Petri liminibus præsentatum eodem anno quo pallii honore decoratus est, Arelatensis ecclesiæ privilegia renovari expostulâsse: quæ concessit papa, rationabile judicans ut quod vetustas præstiterat, et patrum auctoritas roboraverat, novâ non violaretur præsumptione. Ad calcem epistolæ, more pontificum Romanorum, de quo suprâ dictum est, annexus est libellus petitorius Cæsarii, papæ oblatu. Data viij idus novembris, Probo cons.

* XCVI.
HORMISDÆ PAPE EPISTOLA AD CÆSARIUM ARELATENSEM EPISCOPUM² (CIRC. ANN. 516).

Pontifex Cæsarium laudat ob erectum puellarum monasterium cujus privilegia confirmat; vetat ne quis episcopus Arelatensis quicquam sibi vindicet in hoc monasterio, præter sollicitudinem pastorem; etsi magis probasset monasterium aliundè quam ex bonis ecclesiæ dotari, concessionem tamen eidem factas confirmat.

* XCVII.
SIGISMUNDI, BURGUNDIORUM REGIS, EDICTUM³ (CIRCA ANN. 517).

Sigismundus, rex Burgundionum: cum naturale juri Gimelli episcopi⁴ digna et laudabile suggestionem conperimus, exposita⁵ quos miseratio collici facibus⁶ et ideo prætermitti⁷ dum collegentes alumnus sibi eripi calumniantum intencionum formidant; et cessantem misericordiam⁸ eorum animas quæ male⁹ poterant interire: quapropter iusta suggestione permoti quæ sanctæ memoriæ patri nostro de eadem causa suggesta sunt, præsentium edictorum tenere¹⁰ decrevimus uagari¹¹, stautentis sicut nostra lex loquitur: ut inter Romanu[s] etiam de hoc negotio lege Romanorum ordo servatur¹². Inter Burgundionis et Romanus exortum tali litigium, qualiter a nobis

Hanc epistolam edidit Baronius ad ann. 514; Sirmundus, Conc. ant. Gall., t. I, pag. 187; Saxius Pontif. Arelat. ex Baron. et manuscr., pag. 92; Labbeus, Concil., t. X, col. 278; D. Bouquet, Rer. gall. et franc. script., t. IV, pag. 55; Labbat, Coll. conc. Gall., col. 855.

² Apud Bolland. ad calcem regulæ monasterii sanctæ Cæsariæ virginis. Quanquam nullibi, cum hac regulâ reperiatur, hoc movere non debet, hujus enim epistolæ meminit Cæsarius in testamento suo, quod infra describetur. Ex Bolland. recudit D. Labbat, Collectio concil. Galliæ, col. 879.

³ Edictum illud inscriptum *De collectis*, et meâ quidem sententiâ, imprimisque iudicio docti viri Guérard. nondum publici juris factum, reperi in codice Bibliothecæ regiæ 2151 (supp. lat.); qui quidem codex idem mihi esse videtur atque ille quem Baluzius Capitular., t. II, col. 1047, vocitat S. Lanomari Blesensis, et ibid., col. 989 et sqq. codicem Corbionensem. Scribendi normam graphicè confor-

mavi codici quem sub oculis habebam; quasdam tamen emendationes proponam in notis.

⁴ Gemellus Vasensis episcopus concilio Epaonensi subscripsit anno 517; quæ Vasensis civitas, in ditione Burgundionum regum erat.

⁵ Legendum *dignâ et laudabili suggestionem... expositos*.

⁶ Sic in codice, sed legendum *faciebât*.

⁷ Id est *derelequi*.

⁸ Sic legendum mihi videtur: *alumnos sibi eripi calumniantum intentione formidant; et cessante misericordiâ, etc.*

⁹ Hæc vox amanuensis oscitantiæ tribuenda videtur; legerem *ali*.

¹⁰ Mendosè; legendum *tenore*.

¹¹ Legendum arbitror: *vulgari*, quod idem sonat ad *prædicare, proclamare*.

¹² Ut probè intelligatur hæc edicti sententiâ, animadvertendum est, jure romano, ut constat ex tit. vii, lib. V, codicis theodosiani, seu alariciani breviarii, statutum fuisse, eis qui expositos infantes

Cod. 215 fol. 39^a (copied. lat.)

C/

statutum fuerit finiatur¹. Ille tantum causæ de hoc gene[re] ^{quæ} ante diem presentis edicti finite sunt, nulla tenus motilenta; pendentium uero negotiorum status memoratus legibus distingatur (distringatur). Statuentes ut ne quis contra hoc salubrem præceptum audiat & (audeat) in posterum supplicare proponatur. ^{ca = proponatur}

Data sub die viii idus Marcias ~~ante~~ ^{ante} cc².

XCVIII.

CONCILII EPAONENSE³ (ANN. 517).

Avitus Viennensis et Viventiolus, Lugdunensis episcopi, sacerdotes omnes, clericos, honoratos et possessores regni Burgundiæ vocaverant ad concilium celebrandum in parochiâ Epaonensi; quorum epistolas exponere parùm utile mihi videtur; quas videsis in collectionibus actuum hujus concilii.

(De Epaonensis parochiæ situ variæ sunt auctorum sententiæ, quorum præcipui, Chiffletius in opusculo quod eâ de re anno 1621 typis mandavit, Harduinus in notis ad hoc concilium, pluresque in Bibliothecâ historicâ Franciæ, n° 511 ad 515, laudati assignant vicum Etanna, gallicè *Yenne* ad Rhodanum, in diocesi Belicensi, quòd vicus ille in antiquis documentis Epaona vel Eona appellatur, et ubi reperti sunt lapides inscripti *deæ Eponæ*. Hoc si verum esset, mirum videretur episcopum Belicensem huic concilio, in diocesi suo celebrato, non interfuisse. Vir spectabilis Guizot, in opere cui titulus *Histoire de la Civilisation*, t. III, pag. 346, assignat oppidum Sabaudia, quod nunc *Jenne* vel *Diene* vocatur. Auctores Artis dijudicandi temporum notas existimant locum Epaona eum esse qui nunc dicitur *Albon* in Bennisensi diocesi, quibus assentior. Hic enim locus, Epaone appellatur capitulario Ludovici Pii ap. Baluz., t. II, col. 1433.

Hujus concilii canones quidam, inscitiam fortassè amanuensis, capitulis concilii Agathensis juncti fuere ut indicavi, n° LXXIV. Episcopi XXIV suscripserunt huic concilio cujus præcipui canones hi sunt: ut episcopi à metropolitano vocati ad concilium vel ad ordinationem, nisi tantum infirmitatis causâ, venire non recusent; ut qui secundas nuptias contraxit aut viduam desponsavit, nec præbyter, nec diaconus ordinetur; ut clericis canes vel accipitres ad venandum habere non liceat; ne presbyter inscio episcopo suo in alienâ ecclesiâ constituatur; ut præbytero, vel diacono sine epistolis episcopi sui ambulanti communionem nullus impendat; pristinas de non alienandis ecclesiarum bonis sanctiones confirmant; jubent ut abbas nunc uni tantum monasterio præsit; vetant deniquè ne nova monasteria sine episcopi notitiâ instituantur.

collegerant, suisque impensis educaverant, hos in suâ potestate servandi jus esse, omni penitus remotâ repetitione patrum vel dominorum, qui sic infantes ad mortem exposuerant; si quidem episcopali subscriptione constaret hos infantes collectos fuisse. De hoc argumento consulenda sunt acta concilii Vasensis ann. 442, can. IX et X; conc. Arelatensis ann. 460, can. LI; formulaque XI, inter eas quas vulgavit Sirmundus.

¹ Jus romanum, inter veteres incolas tantum vim legis habebat, ut docet præfatio codicis Burgundionum, quæ hæc verba exhibet: *Inter Romanos... romanis legibus præcipimus judicari*; quod denuò statuit tit. XV ejusdem codicis. Incertum verò erat quid, lite inter Burgundionem et Romanum exortâ, statuendum

foret de collectis; et cum hæc quæstio quodam modo ad jus publicum, id est statum hominum, pertinere videretur, rex statuit causam ipsius iudicio subji-

ciendam. ² Si ex his characteribus *pe* conjicias, indicatum fuisse Agapetum, hoc edictum anno 517 tribuendum foret. Agapeti consulatum Sigismundus indicat in titulo III codicis Burgundionum; qui titulus ab eo interpolatus videtur in eo codice quem Gundebaldus, pater suus, fecerat.

³ Acta hujus concilii legere est in Sirmond., Conc. ant. Gall., t. I, pag. 195; Labb., Concil., t. IV, col. 1573; Harduin., Concil., t. II, col. 1045; Lalande, Suppl. concil., pag. 48; D. Labbat, Coll. conc. Gall., col. 882.

= da

etc etc.

cod. distingatur

opell. nisi in cod.

- id marcias. pe cc.

Formulae Casinenses.

In codice Casinensi n. 439 inter multa alia f. 87. ~~88~~ 89. liquet quindecim formulae litterarum, manu s. X cum alijs
vocalibus alijsque quibusdam varijs exscriptae e codice antiquiore; unde origo earum saeculo IX ex. vel
X in. tribuenda videtur. Alia porro manus coeva plane vacuo f. 68. habet quattuor alijs formulas inseruit,
quas prioribus illis hic succedere placuit

Incipit epistola seu super scriptula.

(Quamquam a longe in terra, salutamus vestigia pedum vrorum)

Precellentissime et glorie necnon et pie dominationis celsaeque potestatis vestrae ego tale
quamvis indignus servus hoc per humillima parvunculamque scriptulam quod aures
persensit servi tui hoc indagare magnissime tue ^(dominationi) viae ad studio iterandum.
sicut denique et concedet, ut ex hoc fidei mei meritum saluum ^{si} fiat in magna
Domini die, cum et incertum fieri quod quamvis a me hoc ipsum vris ^{si} pueris auribus
quantocius non sit indagatum, vobis non esse occultum, sed apertissime celeri-
terque notatum. Unde et magno percussus studio, vris altissimis potestatibus studui
enarrare causata. Unde et quamvis insigni obsecro et postulo, ut de talibus que
supra commentum sumus, iubeat meus gloriosus dulcisque dominus, quid agere exinde
licet indigni servuli vestri, ne forte aliquid offendiculum vre vestre patiamur
dominationis. Hac deinde, vris et optans desidero, valeat meus dominus Deo favente
per multas longasque secula letus.

Domini ille summus et eximius princeps ego tale humilis servus servorum vrorum.
Gloriose atque eximie vre dominationis hoc humillimus servulus exaratus iteramus,
atque ut fidei mei in die Domini salva fias, istud ut supradiximus, gloriose
potestatis que auditu comperimus, hoc servus vtr tale innotescendo studuit, ut
et gratiam pro tali facto merear in sancto conspectu domini mei. Denique

tale nos audita causa studuimus nre fidei meritum conservandum
indagare excelsę vre dominationis. Videat denique nrs dñs pro hac
causa que nos supra narrauimus, quomodo de tali eximie domina-
tionis placitum sit, neque ex sui unius et minimi mihi serouly quomodo
aut qualiter placeat meus glōry iubeat dñs. si valeat dñs meus per
longa secula letus.

Domino atque sanctissimo ille ep̄s atque angelico patri ego tale idemque
indignus filius vel clientulus vester, Precor sublimem beatitudinem vram, o
sc̄ssime p̄r, ut unum in nobis sc̄a paternitas v̄ra beneficium impendere
non dedignetur. Scit enim sc̄ta v̄ra qđ modo humana fragilitas morti subiacet peri-
culo, qđ dicam? beati illi quorum anime meritū sui vel v̄ris precibus ad regna
pergunt beata. Credimus nempe indubitanter, qm̄ vobis presentibus divina mai-
esty v̄borum animas atq; mortuorum a nexu absoluet peccati. Unde ego coartor
tribulationibus defuncti satoris mei preceptum perficere neglegere nolo, ipsum
michi adhuc vivens iuente hoc quo angelicę paternitatis v̄re manus
dixit hoc causa tale, quod precor ut libenter suscipias, et per sacerdotes
v̄ros vobis subiecti munus oro ut detis, et pro anima eius precor supplici-
ter sc̄ssime pater utraq; sedulas sacrasque Christo preces effundere digne-
ris, et sacerdotes v̄ros oro, ut pro eius anima sc̄e trinitatis sacrificium offerant. Si no-
men eius queritur, ille sic nomen eius, et spes illi talis fueras, qui cum multis lacrimis et
cum vera confidentia et summa deuotione et certissima spe se vestris sc̄ssimis precibus
ante deum mortis sue commendauit. Unde precor, ut sicut sc̄ta v̄ra pro orbis vigilas et
laboras, omnibus quiescis precantibus, ita et pro anima illius deo orare dignemini. His
omisso ut felix opto tempora longa geras.

2

Sancto ac beatiſſi nimisque reverentiſſimo ille epiſ a deo electus et ordina-
tus ego tale indignus filius v^r.

Sancto et coangelico et valde reverentiſſimo illo dei oſpiti fonte gratia divina
dignus epiſ ego tale vester ſciffime pater commenditij filij et tuorum ſemper
proſpera cupiens. dirigimus per os humillimos deſcriptos ſulculos premium
v^ram veſere almitatem, ut ſicut deſidero cuncta v^re ee ſecunda et opto
favente deo perfici. ſicque debemus pre ſuſt^{iv}enam^a et caritati tue iſtamus bonitati
debeatſſime v^re quam in me v^ram quamvis indignus filij ſolita eſt te precante
precellere de causa tale. ut ſicut credimus nos de tua kariffima bonita eſſe p^ontay,
ita et piiffimam petimus tuam paternitatem, ut hanc meam petitionem non
p^ontat almitay v^ra inanis a tuis conſpectibus relaxari, ſed plenam atque perfectam ad
me reverti, nec non et de oib^{us} certiore eſſe vos cupio me pleniffime vobis ſer-
viturum. Commendamus nos in ſacris v^rae ſciffatis atque v^ris orationibus. Valete
in dno ſemper.

Dno ſciffimo illo epiſ atque angelico patri ego tale indignus filius vester.

Sancto ac beatiſſi nimisque reverentiſſi a deo electus et ordinatus ille epiſ ego tale v^r filij et in
oib^{us} ſemper commendatij in domino dirigo coeternas multiplicique ſalutes. Denique preſumptive
his exaratiſſi humillimij ſalutay, v^ris alius conſpectibus iſtamus multipliciſſe precibus postulando,
ſicut eſtis ſoliti, ut omnium preces ſint in v^ris conſpectibus exaudite. Ita et nunc deprecimur, ut et
hunc n^om rogam non ſit degeſtum, ſed dignum et exauditiſſum aſe, ut ego v^r filij ſim v^r
ſemper deſervien, ſicut unus ex minimis v^rorum ſervorum, et ut ſpes mea ſemper in vobis adau-
geatur. Commendo me in v^ris ſacris hac ſciff orationibus.

^a ita coniect, p ſuſtuenam cod.

Scō ac beatissimo nimirum reverentissimo a deo electo ille ep̄s ego tale indignus filius v̄r̄
 itaque sc̄tatis ante os diei direximus, ut subveniretis nobis de navibus que expediunt
 nobis, ut usque in tale locum domini regis dirigeremus causa tale. De quod responsum accipi-
 entis, qd̄ esset sub potestate homini tali, unam latentem navem fortasse dare valeretur. Nunc au-
 tem notum v̄r̄ sc̄tatis dirigimus, ut etiam quattuor aut quinque navej pro hanc utilitatem nobis
 dirigatis, ut expleamus v̄r̄ oportunitatis. de quo unde dicta est compendio. nam si dispuleritis,
 notum sit vobis, qui iam nec amicitiam nr̄am recipietis, et nec v̄r̄as vel de quocumque
 homine v̄r̄o navem in v̄r̄is finibus causa est properare, ut non depredeatur, sicut de ini-
 micis extranei. Hanc quoque paginulam cui vultis ostendite, magis ad omnes v̄r̄os homines,
 ut cuncti sciant, que retributionem, si contempserit fuerit, a nos eritis recepturi.

Domino illo sc̄tissimo atque coangelico patri ego talis indignus filius v̄r̄. Prior sublimem
 beatitudinem v̄ram, o miles Christi fortissime, ut unum in nobis beneficium sc̄a paternitas v̄ra
 impendere non dedignetur. Sicut enim sc̄tatis v̄ra, quomodo humana fragilitas morti subiacet periculis,
 qd̄ dicam? beati illi quorum anime tuis multo vel v̄r̄is precibus ad regna pergant beata. Credimus certe
 indubitanter quoniam vobis p. d. m. v. a. a. m. a. nodo a. p. h. e. c. t. d. i. m. p. p. n. n. ipso m. a. v.
 i. h. coangelice p. v. m. d. c. t. q. p. u. l. s. et pro anime illius requie sedula sacrasque
 Christo precor effundere cum fr̄ibus digneris, et per sacerdotum manus oro, ut precibus animata sc̄e
 trinitatis sacrificium offeratur. si nomen eius queratur, ille si vocatur, et mors illius talis
 fuerat ad talis scorpionis castro vulneratus in proprio gladio inimicorum suorum
 defunctus est, et cum multis lacrimis et vera confidentia et summa devotione et des-
 sissima spe se vestris sanctissimis precibus ante diem mortis sue commendavit. Unde
 precor, ut sicut sanctitas v̄ra pro omnibus quiescentibus precantibus, ita et pro anima
 illius deo orare dignemini.

Scō ac beatissimo nimirum reverentissimo ab̄o illi ego tale v̄r̄ filius. Semper unquam
 dei omnique honore digno ab̄o ego tale v̄r̄ in dno semper comendatus dirigo sc̄tatis
 v̄r̄e gr̄as salutiferasque salutis. Preterea petimus v̄r̄am piam paternitatem, ut petitis
 mea quam per hanc descripta carta humillimam v̄r̄is p̄p̄riis oculis presentamus.
 sit exaudita, ut postulatio quam petimus, non sit distracta, sed edificata atque precompta.
 Etenim tale causa permagna nos in vobis fiduciam habentem v̄r̄e sc̄e p̄nitenti dirigimus,
 ut et vos non dedignemini v̄r̄o filio atque subiecto per unum ex minimis v̄r̄is aliquid
 cause iubere, ut ego sim promptus ad imperium v̄r̄m. Commendo me in sc̄is v̄r̄is venera-
 bilisque precibus

Deo dicata multumque reverentissima sc̄monialis illa ab̄o ego tale v̄r̄ indignus filius.
 dirigimus v̄r̄e sc̄e religionis hanc nr̄am eptam non emerarie q̄ ab̄o, sed humillimam
 v̄r̄iculis descripta, multumque petendum, ut dignetur in me, sicut solita est in multis,
 aliquid bonitatis, si multum indicium impendere propter deum; Denique tale
 causa ob hoc v̄r̄e caritativae satis multumque rogandum, et petimus, ut hanc
 nr̄a petitio sit vobis acceptabile atque perfecta, ut et nos in hunc sanctum
 Caenovicum condigne deserviamus servitium, et sui proximis obtemperare
 preceptis. Commendamus nos Eva Christo domino et v̄r̄is sacris precibus

Domino illo sacratissimo levita Christi ego tale hoc indignus filius eius v̄r̄. Immo
 quocumque ad vitam perhennem predestinati sumus, ut ipse melius nosti,

unus homo sumus, cuius hominis caput Christus est, regnans in celis. Nos ergo dum in terra vivimus, spiritus et liberos generamus, ut ait ap[osto]lus: Respiramus a deo quoniam nunc nondum apparet quod erimus. Sicut igitur ap[osto]lorum spiritibus, sic nostra conversatio esse debet. Nam de illis scriptura teste dicimus, quasi unius illis cor et anima una. Venit et Jesus non pro totis ap[osto]lis, sed etiam pro ceteris fidelibus quoniam supplicavit: terra inquit, eorum in nomine tuo, ut sit una, sicut et nos unum sumus pater.

Sed quia hec nobilissima et feru[m] intra archana tui pectoris resident, incassum ego ventorum flatibus inanes repleo auras. Commendo igitur dilectioni sue hos fratres, ut benigne eos suscipias, sicut dudum facere commisti, fidei credens quod in eis deum suscipias. Sic Abrahamum hominem benigne suscipiens, postea deum agnovit; sic Loti hominem hospitium exhibens, a bustione Sodorum membris literari. In tales quippe dominus in ultimum iudicium ostendit se, atque eis cum magna exultatione dicit: Quandiu fecisti mihi ex his minimis, michi fecisti. Sed et hoc supplico angelum bonitatis sue, ut ceteris pro necessitatibus corporis mei dirigere nobis causa tale, et tales sint, quales vestre sanctitati concedet dirigere. Tibi quidem pro minimo est hec agere, sed michi accipere pro magnum munere est. Notum tunc scitatum esse non dubito, quod creator noster, quicquid pro nomine eius datum fuerit, promittit centis remunerare. Sic namque eundem deum sacre littere pollicentur esse iudicant, ut qui calicem aque frigide porrexerit, mercedem omnino non perdat. Quantum enim beatus est propria fuitur, tantum enim magnus est non dedisse. Non enim pro me haec ideo scribo, sed ut ceteris prout potueris facias, commovere volo. Nam ardenti diviti Abrahamae retributa repromissione, improperatum non est quod aliena cuiquam rapueris, sed quia de sua propria non dedit. Te ergo ceteris aptum esse convenit, eo quod nobilitate stitit otus sis, seu quia ut Timotheum ab infanti sacras litteras nosti, que te possunt instruere ad salutem que est in Christo Iesu domino nostro, quem tibi felicis opto ad per tempora longa geras.

4
Viro nobilissimo et or[atione] sapientia sagacissimo nec non et or[atione] honore digno domini tale ga-
staldio deo gubernante ego tale in otibus et per o[mn]ia tuum amantissimum perquirem caritatis
amorem videlicet hanc presumptivae parvuncule paginellule vestris nobilissimis conspectibus ite-
ramus. Nam sicut nos omnimodo certissimum tuam bonitatem cunctis esse largitus, ita et in hoc finis
diversi nobilitati vestre de causa tale. Unde et petimus, ut quatenus in te fidei nostra roborata est,
ita et deprecemur, ut in nobis non minuetur, sed magis hac magis habeat. Nam et deinde va-
lete in domino per longa tempora, qui vobis propterea cuncta concedat.

Viro nobilissimo atque dilectissimo o[mn]i honore digno ite talis ego tale ut
credo com[m]un. et in otibus vestris bonis vel propterea cupimus, dirigimus humiliter gratiferasque sa-
lute. Interea dirigimus nobilissimis vestris conspectibus valde precandam per hic humiliter
exaratis pulchris, et petimus, ut per hoc ipsos sulculos sit mea petitio apud vos exaudita, ut que pe-
terint, valeat mea precatio michi a te precata vel terra tale causa inter vestre nobilitatis
culminis sic credo et firmiter teneo, ut non inanis da vos remaneam, sed plena atque
perfecta a vobis que mea revertitur, ut quicquid a vobis ego ut minimis fueris impetratus,
promptus insistam, memorans bonitati vestre valeat per multa annorum curricula letus

Nobilissimo et de supernis sedibus exaltato ite tale ego tale amabilis amicis et bene-
cupiens vestri.

Dilectioni caritatisque nam et dulcissime fraternitati vestre domini ite talis in dei carissimo
amore amantissimisque fratri ego tale vestris cunctis meis te desiderans sospitem esse. et
rigimus iamdiu fraternitati vestre dulcor gratiferasque salute. Interea finis in tuam aman-
tissimum caritatis effectum apperis per hanc paginulam descriptas humiliter verbis de causa
tale, ut quatenus in tua fraternitate spes nostra probatur esse non debilis, ita et valde roga-
mus et petimus, ut augetur in nobis et habeat in domino, et de omnia que in nobis estis

largitari, me credas esse plenissime largiffimus, et valeas saniffime multum in dno.

Quaquam a longe salutamus vestigia pedum vestrorum. Dirigimus praeterea vtr̄ nobilitati et clare providentiae et sapientiae vtr̄ tibi dno meo illi talis ego tale servus filiusque vtr̄, hanc insignitissimam eplam, qd nos non sapere, sed humiliter praesumpimus vestris conspectibus dirigere de causa tale, unde et petimus suam benignissimam potestatem, ut hanc vtr̄ petitis fiat digna in conspectu vtr̄, ut nos sic speramus in vobis, per vos profectum avere habundantius sit inter nos quidem et valeatis apud eum qui v. e. t. i. s. s.

Viro nobiliffimo et oī honore digno nimirum prudentia ceteris illi talis ego tale in oibus vtr̄ bene cupiens dirigo plurimas dulcesque salutes, et inter haec dirigimus nobilitati vtr̄ huius rogatoris verbis descriptis in istam parvulam membranulam, unde magnam spem in vobis atque secula salutem spero habere, ut sit noster iste homo vobis in oibus commendatus, ut dignetur prae illius vtr̄ supplicis oculis apparere, quem et rogamus ut habeat sibi licentiam a nobilitate vtr̄ largitatem in illis locis deambulantem seu negotiandi quicquid ei necessarium fuerit, se praesente huius aliqua inquietudine vel molestatione, ut nos ex hoc magnum vobis promeremur beneficium et servitium. Nam et vtr̄ hominibus hoc munus impendimus, sicut et soliti promeremur. Bene valeatis. Agnoscendum sanam verne. capella fuit

Rex deus ille magnus, qui vos in tanto ulmine cepit,
Vos salvet semper, suoque iungat ad regno,
In quo consistis sanctorum summa caetera.
Perfice quod pono per Christum queso benigne.
Hunc rogo, magne pater, potente suscipe vota
Affluens dominus qui regat intima vestra,
Noxam relaxet vobis per Christum rogo benigne.
Ut cunctorum rex relaxet vobis facinora vestra
Detque vobis semper cum istis oibus perpetuam vitam
Quod pollicitus est cunctis fidelibus suis
Concedat et regnum, in quo tunc sine regretis
Donetque vobis partem cum sanctissima virgo maria.

5.

+ Regali genere orto exiuit ego tali cum cuncta congregatione nobis commissum
est lucra minimeque refect querere et in vena Domini omnes invitare, ut
denarium de manu Domini omnes similes recipiamus. Proinde curam
habemus in te, ut si aut quocumque zizaniam aut sordidum inuenimus ⁱⁿ ~~vel~~
vstro pectore, funditus eradiceamus, ut sicut primum triticum in orco Domini
reponaris et cum dno semper leteris. unde nos fideles anime tue recordamus
et magis rogamus in antea que volueris.

+ Dno beatissimo pape ineffabiliter mirabili, incomparabiliter hono-
rando, prestantissimo patrono illo epō ego ille minimus omnium in-
digne vocatus abba ex cenobio illo qd est fundatum in loco tale in honore illius
sancti, cum cuncta congregatione parvitate meae commissa, abunitate v're per-
petuam optamus in Domino salutem et commendamus deo per sacratissimas ora-
tionis vestras et supplicis petimus, ut exequitatem nrām in gremio
benivolentiae v're affabilem habere dignemini in ea quam Dominus
discipulis suis piissimis tradidit dilectionem. Hic scribe quod volueris; In
fine scribe: Grā Dei et pax dñi nrī J.C. coronet te in oī tēpore, et ambu-
lante de virtute in virtutem glorificet in eternum, domini pape in-
effabiliter mirabilis, incomparabiliter honorande, prestantissime patrono.

Alia. Sapientissimo atque sanctissimo vel angelico patri dom̄ v're

Christi sacerdoti illi tui supplicem nomine non opere talis

p. 103, c. 1. [CCCCIII(?)] onis nul-
 [156]. || [l] aut pro
 mum quod
 nt inqui-
 5 mora exi-
 [g] [q]uamdiu
 a

[CCCCIII(?)]¹ s terras
 transfer-
 10 [re] terras suas
 ut forte
 [R]omanus
 [G]othus qui
 re coga-
 15 [lux] [ter]ritorio ci-
 [vitatis] [a]d datur aug-
 [mentum] rito

(Desunt versus 6.)

[TIT. DE DONATIONIBUS.]

p. 106, c. 2. [CCCCV].
 [157]. ||

conferunt[ur] ~~aut in~~ ~~re~~ ~~re~~ ~~re~~

cf. L. Vis. V, 2, 2 + 1, 1

ve s[un]t, hoc observan[dum esse] volumus, hinc
 quod gloriosae memor[iae patris nostri]
 vel decessorum nost[rorum] ~~regum~~ constituit
 5 mansuetudo; quia iniqu[um] esset ~~peccat]~~ hinc
 10 p[ri]m[um] statuta convell[erent].

andrea!

CCCVI. 'Si³ quis episcopus vel presb[iter] aliquid = L. Vis. V, 1, 3.
 praeter consensu om[nium clericorum] de re-
 bus aeccl[esi]ae facere ~~curaverit~~ curaverit, hoc fir-

a) lineae 7. pars ultima, quae sola exstat, nulla scripturae vestigia praebet; qua de causa l. 8. novum caput incipisse videtur. b) pronomen incerta lectio. c) principum] kipum vel fortasse cum 5.

1) Hoc caput ad causas ex divisione terrarum ortas spectare videtur. Cf. supra p. 3, n. 1. 2) Manifestum est, hanc legem de donationibus regis ~~datam esse~~. 3) Hanc legem minime ad can. 3. Conc. Toletani III. referendam esse, ut, supplemento a Fr. Bluhme perperam facto seductus, opinatus est Helfferich, 'Westgotenrecht' p. 45, demonstravit Brunner, 'RG.' I, p. 322.

Verisimile

Hae lege constitutum esse videtur, ut res ex largitate principum concessa ~~non acceptae ad filios iure hereditario in filios defuncti succedere~~
 (filii) Idem constituit etiam Gundobadus res
 in L. Burg. 1, 3.

15

10 mun non esse precipim[us] nisi ^{praebeat} ~~sed faciat~~
 omni[us] clericus consen[su]m, seu de fun-
 do seu de hereditatibus. [Fili]i autem cle-
 15 ricorum, qui terras vel [aliquid ex muni]-
 ficentia aeclesiae posside[nt], si in laicos
 15 conversi fuerint vel d[e] servitio aeclesiae
 discesserint, vel ami[ttant], quod ^{possident} ~~habent, vel~~ H possidebant,
 iuste re . . . λ lat
 (Desunt versus 6.)

= L. Vis. V, 1, 4.

p. 105, c. 1. [158]. || CCCVII. Maritus si uxori su[ae] aliquid donaverit, de = L. Vis. V, 2, 7.
 hoc, quod voluerit, scriptura sua ma-
 nu signo siv[e] subscriptione confir-
 met, ita ut du]o aut tres testes ingenui
 5 subscriptore]s accedant; et sic volun-
 tas ipsius habeat] firmitatem. Et si ~~testes~~ . . .
 scriptu]ram non fuerint praesen-
 tes]s t[est]um [est]
 [Volunta]s autem] si necessitas ~~est~~
 10 est, coram duobus a]ut tribus testibus ~~est~~ ore
~~bis~~ promulgari] p[ote]s[t]. Similis de uxoris
 voluntate, qu[ae] in maritum confer-
 re voluerit, donat]ionis forma servetur.

antiqua

15 CCCVIII. [Res donata, si] in praesenti traditur, = L. Vis. V, 2, 6.
 nullo modo a dona]tore repetatur, nisi cau-
 sis certis et p]robat[is]. [Qui vero sub hac
 occasione largitur, ut po]st eius mortem
 ad illum, cui donaverit, res donata pertineat],
 quia similitudo est testamenti, habebit]
 20 licentiam inmutandi voluntatem suam],
 quando voluerit, etiam si in nullo]
 lesum fuisse se dixerit. Ille vero],
 qui falsa donatione circumventus]
 p. 88. [159]. || aliquid in utilitate donatoris^e e]xpendit],
 aut ab ipso donatore recipiat [aut ab eius]
 heredibus, ne iniuste damna sus]tineat]
 qui honestum lucrum de inani pr[omissi]-
 5 one speraverat.

ib. in fine.

CCCVIII. Donatio, que per vim et met[um] pro]- = L. Vis. V, 2, 1.
 batur extorta, nullam habeat fir]mitatem].

descesserint coram discesserint. C.
 a) valde dubium est, quomodo suppletur sint haec et sequens lacuna. b) voluntas verbis
 coram probationem promulgata, L. Vis. II, 5, 10. c) donatoris vel donaatoris c.

olografis R²; olografis E¹, olografis E².
24 contropatione] conprobatione R² E¹, contropatio E². 25 et - solvenda des. R².
26 earum] arum R¹.

XIII. De holografis scripturis.

XV. De contropatione scripturarum²³ et earum²⁶ pena solvenda.

II, 5, 1. Rec¹

Columna R¹. 1. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

I. FLAVIUS CHINDASVINDUS REX.

II, 5, 1. Codd. R¹. 2.

Quales debeant scripture valere.

Scripture⁶¹, que² diem et annum habuerint¹ evi-
CHINDASVINDUS] denter expressum adque secundum legis¹ ordinem con-
que] qui R¹. scribe noscuntur, seu conditoris⁶¹ vel testimonii fuerint
conditores] signis aut suscriptionibus roborate, omni habeantur sta-
bilibus⁴ R². biles⁴ firmitate⁴.
firmitatem R². E².

2. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
2. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
61*

II, 5, 2. Rec¹. Env.

II. ANTIQUA¹

De pactis et placitis conscribendis².

legitime ac iustissime
E. VI. 2. 3. 6. 17. 18. Pacta² vel placita, que per scripturam iustissime³
facite R¹. E¹. hac legitime facta⁴ sunt, dummodo in his dies⁶ vel
dies R¹. annos⁶ sit evidentiter expressus, nullatenus immutari⁴ per-
annos R². mittimus.
annos con-
tinens E².

II, 5, 2. Codd. R¹. R². R³. VI. 2. 3. 6. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
ANTICUA] deest E. Y. 3. 19. FL S
(GLS CHND. 5. 19.) CHND. 5. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
2) conscribendis
des. VI. 3. 6. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
63

II, 5, 3. Rec¹. Env.

III. ANTIQUA.

II, 5, 4. Rec¹. Env.

Contra priorum definitionem filio vel heredi non liceat venire.

II, 5, 4. Codd. R¹. 2.

Filio vel heredi contra priorum definitionem venire non liceat; quia iuste repellitur presumptio illius, qui facta seniorum¹ iniuste conatur inrumpere.

2. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
2. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
15^c.

II, 5, 5. Rec¹. Env.

III. FLAVIUS CHINDASVINDUS REX.

De damnis eorum, qui contra pacta vel placita sua venire contendunt.

Qui² contra pactum vel placitum iuste hac legitime conscriptum venerit, quod non forsitan³ persona⁴ potentior⁵ extorsit, antequam causa dicatur, penam⁶, que in pacto vel placito⁷ legitime continetur, exolvat. Deinde que sunt in pacto⁷ vel placito definita serventur.

violenter
placito
pacto vel des. R¹.

II, 5, 5. Codd. R¹. 2. E¹. 2. VI. 2. 3. 6. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.
1) vel] et R². VI. 3.
2) forsitan] id. R¹.
3) forsitan] E². forsitan
4) persona R¹.
5) potentior - penam des. R¹.
6) violenter] id. E¹.
7) pena post add. E².
R². E².

- a) reliqua rubricae pars, deest R².
- b) arum R¹.
- I. a) qui R¹. b) conditores R¹. c) stabile R². d) firmitatem R².
- II. a) conservandis R². b) facte R¹; factae E¹. c) diebus R¹. d) emutari R¹; immutare R².
- III. a) et R². b) persona R¹. c) potentior - penam des. R¹ manifesto errore omissa. d) pena R². e) vel in R¹. f) p. vel des. R¹.

1) Cf. legem sequentem. 2) Haec lex in Legem Baiuvariorum 16, 16. recepta est, inde in Legem Alamannorum 42, 2.

1) E. V. 3. b.

FL. - REX] CHINDASVINDUS] R². CINDS R¹. CHDS VI. 5. CHND. 5. 14. 17. GLS CHND.

(61. 61X. 62. 63. 64)

VI. AN. Y4.

in pactis¹³ vel pactis VI,
in pactis E2.
vel in pactis

¹⁰ vel placitum]
placitumve Mad.
¹¹ partes] partes V2.
¹² penam] pena E1.V.
ita R. E2.

Pactum vero vel placitum convenienter hac iustissime inter partes¹¹ conscriptum, si etiam penam¹² in eis inserta non fuerit, revolvi aut inmutari nulla ratione permittimus. Et ideo que pactis¹³ vel placitis continentur vel monstrantur scripta, plenam habeant¹⁴ firmitatem, si tamen quisque ille pactum vel placitum iustissime et de re sibi debita conscripserit videatur. ¹⁵ quique quisque VI. 2. 4. 6. 15. 19. d. ¹⁶ vel placitum des. E1. V3.

II, 5, 6. | Rec. Ew.]

V. FLAVIUS GLORIOSUS RECESSVINDUS REX.
Ne valeant definitiones vel pacta¹⁷ servorum.
Et honestas hoc habet, et iustitia hoc adfirmat, ut que servi non iubentibus dominis suis, seu per scripturam paciscuntur, sive per testem definiunt, nullo firmo robore penitus habeantur.

II, 5, 6. Codd. R1. 2. E1. 2. V1. 2. 3. 4. 5. 6. 15.
¹ FL-REX] des. E1. V3. 4. ² GLORIOSUS RECESSVINDUS] ita R2;
G. RECDUS R1; G. L. S. RCDUS V3. 6. Q. RCDUS. ANTIQUA V15. G.
RECAREUS V1; CINDS E2, CHNDS V2, CINTASVINDUS Mad.
³ placita] ita R1. V2; pacta cell. ⁴ que] qui R. E. ⁵ que] quis R. E. ⁶ suis] deest E. V15.
⁷ scriptura R. E. ⁸ penitus] deest R1.

II, 5, 7. | Rec.]

VI. FLAVIUS CHINDASVINDUS REX.
De turpibus et inlicitis rebus inter quascumque personas, sicut nullum pactum aut mandatum vel placitum, ita nec damnum seu quamcumque definitionem ex omnibus nullo tempore decernimus posse valere.

II, 5, 7. Codd. R1. 2. V3.
¹ CHINDASVINDUS] ita R2; CINDS R1; inscripto deest V3.
² quacumque R1. ³ nulla] ullo R2.

II, 5, 8. | Rec.]

VII. FLAVIUS CHINDASVINDUS REX.
Ne sub unius nomine cause res alia vel persona callidis definitionibus obligetur; de pena etiam, que sit in placitis inserenda.
Pravis hac malignis moribus improborum iustitie semper est sententia obviandum. Ideoque, quia dira perversorum cupiditas ita sepe plurimos novarum fraudium molitione conlaqueat, ut, cum pro re qualibet adimplenda sit pactio, res eorum simul obligent hac personas, hoc fieri omnimodo proibemus. Sed quotiens undelibet placitum conscribitur, non amplius in transgressoris pena, quam duplatio reddende rei vel triplatio nummorum satisfactione taxetur. Res tamen omnis aut persona nullatenus obligetur; quia iniustum penitus

II, 5, 8. Codd. R1. 2. E2. V3.
¹ CHINDASVINDUS] ita R2. ² CHINDASVINDUS] ita R2.
³ alia] aliqua V3.
⁴ que - inserenda] que
⁵ ac R2. ⁶ improborum] inlicitiam R1.
⁷ perversori R1. ⁸ sepe] mollitione R1.
⁹ se R1.

¹⁰ placitum R1.
¹¹ per has personas R1.
¹² Res - obligetur des. R1.

conscribentur E2.
g) habeat R1. h) sic R1.
V. a) placita R1. b) deest R2. c) deest R1.
VI. a) quacumque R1. b) ullo R2.
VII. a) improborum R2. b) iustitiam R1. c) perversori R1. d) se R1.
e) per has p. R1. f) placitum R2. g) Res - obligetur des. R1. h) omnes R2.

1) Ex iure Romano sumpta; cf. L. Rom. Vis. Payl. I, 1, 2.
[triplatio nummorum] triplatione eorum E2; tribulationum eorum V3.

¹³ omnes R2.

65. 66.

24) reddere] possint reddere VI.5. reddant V6. Bids., reddentes Mad.
25) si] Rite R1. V2.6. sic coll. 26) quam] qua R1.

L 70

27) nullam] nullam R2. E. V1.3. null.
ita R1. V2.6. 82

LEX VISIG. RECESSVIND. II, 5, 9-11.

28) poterint R1.
29) qui] que R1.
30) intervalla R1.
31) prohibere E. V3.4.

nentes nec testimonium reddere nec, si ²⁴quam ²⁶forte voluntatem ediderint, nullam ²⁵poterit ²⁸firmatam habere. Nam ²⁹qui ³⁰per intervalla ³¹temporum vel orarum salutem ³²videntur recipere et integra interdum mente ³³persistere, de suis rebus ferre iudicium proberi non poterunt ³⁴potuerunt.

33) potuerunt R1. E. poterit V6.

II 5, 12. Recs.]

X. FLAVIUS GLORIOSUS RECESSVINDUS REX.

Qualiter confici vel firmari conveniat ultimas omnium voluntates.

II 5, 12. Codd. R1.2.
RECESSVINDUS R2; RECEDVS R1

Morientium ¹extrema voluntas, siye sit ²autoris et testium manu suscripta, sive ³utrarumque ⁴partium signis extiterit roborata, sive tantummodo verbis coram probationem patuerit promulgata, omni perenniter valere ⁵substat. Id tantum magnum ⁶opere procurandum ⁷est, ut, quod ⁸instante quocumque ⁹periculo conscribi nequiverit, infra sex mensium ¹⁰spatium qui hoc ¹¹audierint suam ¹²coram iudice iurationem ¹³confirmet eiusdemque iuramenti condicionem tam suam quam testium manu ¹⁴conroborent. Dumque hec res plenum ¹⁵venerit in effectum, pro instania sui laboris ¹⁶idem testes ex defuncti bonis trecensime ¹⁷pretium portionis prosequantur in solidis ¹⁸tantummodo nummis ¹⁹cartarum strumentis ²⁰et librorum voluminibus sequestratis, que ²¹pertinebunt ad heredes integritate successionis. Qui testes infra sex menses ²²procurerit illi denuntiare, in cuius nomine ²³per talem hordinationem res translata ²⁴dinoscitur exitisse. Quod si omnem ²⁵legis huius decretum testes illi, quibus commissum est, infra constitutum tempus ²⁶distulerint adimplere, noyerint se falsariorum damno multari.

Morientis R1.
utrumque R1.
utrumque R2.
valere] id est R1.
pro valore
magno opere R2.
procurandum est R1.
procurandum R1.
quod dicit R1.
quodcumque R1.
sua - iuratione R2.
solidis] solis R1.
nummis R1. 12) instrumentis R2. 15) omnes R2.

2. Spalt
Civ.
S. 17. 17.
S. 17. 17.

72

II 5, 13. Recs. Civ.]

XI. FLAVIUS CHINDASVINDUS REX.

Qualiter firmiter voluntates ¹eorum, qui in itinere moriuntur ²in itinere ³pergens aut in expeditione publica ⁴moriens, si ingenuos secum non ⁵habeat, voluntatem

moriuntur. In itinere des. R1.

In itinere E2.
In itinere com.

des in itinere R2.

g) sic R2. h) qua R1. i) ullam R2. k) poterint R1. l) que per intervalla R1. m) salute R1. n) poterunt R1.
X. a) Morientis R1. b) utrumque R1; utrorumque R2. c) aut subscriptionibus. que add. ed. Matr., des. R2. E. 1. 2 et, ut videtur, etiam R1. d) ita pro valore R1. 2. e) magno opere R2. f) procurerit pro proc. est R1. g) deest R1. h) quodcumque R1. i) mensuum R2. k) sua - iuratione R2. l) ita R1. E. 1; solis cett. codd. m) nummis R1. n) ita R1; instrumentis R2 cum cett. codd. o) omne R2.
XI. a) moriuntur. In itinere des. R1. b) Qui in i. R2.

hauserit
hauserit V2.3.4.

Satis constat haec ex iure Romano sumpta esse; minus autem, quo ea fonte hauserit Chindasvindus.

II 5, 13. Codd. R1.2. E1.2. V1.2.3.4.5.6. (V15.17.19).

FL. - REX] des. E. V3. ANTIQUA add. VIS. 17. AN V4.

2) CHIND.] CHINDS R1. CHDS V6. GLS CHDS VI.5. GLS RECS V6.

2) volunt- hic et infra secundum R1, ubi etiam plerique praebet: volunt-

70
71

14/ cause delicto V3.

14) fact] faciat R1.

15) definition ad probamus, ut unius causa¹⁴ debiti rerum fiat¹⁴ omnium
perditio vel persone. Quodcumque igitur contra legis
huius decretum conscriptum placitum sive definitio¹⁵
16) fuerit¹⁶ facta fuerit, ubicumque repperta fuerit¹⁶, vacua omnis-
modis et invalida reputetur.¹⁷ depreletur E2.

Barlay 15^e
fo 16/10

II, 5, 9] Rec. Vis.]

VIII. ANTIQUA¹⁷

Quod omnis scriptura vel definitio, que² per
vim et metum extorta fuerit, valere non
poterit.

12) vel] aut R1.
13) ignominiam V.
14) pactio]
15) pacido R1.
16) palio E2.

Pactum¹⁸, quod¹⁸ per vim extorserit persona poten-
tior vel inferior, sive¹⁹ placita vel reliquis scripturas, id
est, si ille, qui paciscitur, aut in custodia²⁰ mittitur, aut
sub²¹ gladio mortem forte timuerit, aut ne²² penas quas-
cumque vel²³ ignominia²⁴ patiat, vel certe si aliquam
iniuriam passus fuerit, huiusmodi pactio²⁵ vel scriptura
quelibet nullam habeat firmitatem.

II, 5, 9, Codd. R1. 2. E1. 2. V1. 2. 3. 4. 5. 6. (S. 17. 19). (FLS CHDS REX E2;
1) ANTIQUA] in R. VI. 2. S. ANTIQUA. FLS CHS CHDS REX V6. 17.)
3) que] quod R1. ANTIQUA NOVITER EMENDATA V15; & deest
deest V3. t. 19.

3) extorta R2. E1. V1. (S. vim] vim et metum E2 (et m. pot
add.). V1. 2. 4. 5. 6.
4) Pactum, quod] Rec R1; Pactum sive placitum, quod V2.
5) sive placitum V1; s. p. des. V2.

6) custodia] forte mittitur V3.
7) morte R1.
8) ne] nec in R2. V3. E1. V3. 6. S. 17.
nec R1, si V4, deest E2. V1. 2. 5.

II, 5, 10]

VIII. FLAVIUS GLORIOSUS RECESSVINDUS REX.]

Que scripture valere poterunt⁴, si ab his
facte fuerint, qui⁵ sunt in⁶ annis minoribus
constituti.

16) Qui] de R2.
E. VI. 2.
17) Quia V3.
18) Quod R1.
19) V. 4. 5.

In minoribus annis constitutis⁶ testandi⁷ de rebus
suis vel alias quascumque⁸ definitiones⁹ faciendi seu per
scripturam sive¹⁰ per idoneum testem, in quibuscumque
personis elegerint, infra quartum decimum annum non
illis aliter licentia erit, nisi¹¹ gravis langor¹² occurrerit, per
quod¹³ eos fortasse mori suspicio¹⁴ sit. Quod si eos neces-
sitas huius cause compresserit, utrisque¹⁵ a¹⁶ decimo etatis
ipsorum¹⁷ anno faciendi quod voluerint libertas plena¹⁸
manebit. Quod¹⁹ si ab egritudine conualescere potuerint,
quidquid eos²⁰ ordinasse constititerit, totum²¹ invalidum erit,
donec aut rursus egrotantes iterum²² que ordinaverant
nova ordinatione reformat²³, aut venientes usque ad plen-
um²⁴ quartum²⁵ decimum annum in omnibus iudicandi
de rebus suis liberam habeant absolutamque²⁶ licentiam.
Ab infantia vero vel in qualibet etate dementes²⁷ effecti
et in eo vitio²⁸ absque²⁹ intermissione temporis perma-

20) totum] ita
R. E. 1. V. 2. 6.
21) deest E1. abis.
22) constituti] contingit
contingit
V2.
23) ordinaverit
R. E. 1.
24) reformat]
reformat
V1. 5.
25) plenum
deest R1.

II, 5, 10, Codd. R1. 2. E1. 2. V1. 2. 3. 4. 5. 6. (S. 15. 17).
1) FL. - REX] des. R1. V3. 4; FLS CHDS REX E2; FLS CHINDASVINDUS R. V3.
2) RECESSVINDUS] ita R2. RECESS R1. RECESS V2. S. 6. 17; RECA-
REUS V1. 3) REX] ANTIQUA add. V15.
4) poterunt] poterunt R1; poterint con. poterunt R2;
poterunt E1. V3. 6. poterant V1; poterint cett.

5) qui] que R1.
6) constituti] E2. V1. 6. quidam constituti V2.
7) testandi] testari V1; si testari V6.

8) faciendi] facere
V1. 6.
9) sive] seu V1. 2.
10) langor] E1. V1. 2.
11) quod] ita R. E. V6.
12) suspicio]
suspicio
13) Suspectio V1.
14) suspicio V6.

VIII. a) quod R1. b) Que pro Pactum quod R1. c) morte R1.
d) nec R1. e) aut R1. f) placito R1.
VIII. a) ita E1; poterunt R1; poterint con. poterunt R2. b) que R1.
c) utrisque R2. d) ad decimum R1. e) ipsorum R1. f) deest R1.

1) Cf. Cod. Eur. c. 286. 2) Cf. infra IV, 3, 4.

LL. Visig. ant.
22) amentes V2.
23) vitio absque] que R1. reddere] possunt reddere

16) i-4
oban 1/11!

15) plana deest R1.

(67. 68. 69)

18210
15
1

Beilage 15 a b c

- 15 a = II, 5, 1 2h Spalte,
- b = II, 5, 3 furchenlos faden, atonal amokken-
- c = II, 5, 4 2h Spalte,
- d = II, 5, 7 2h Spalte
- e = II, 5, 8 2h Spalte.

"

126
219
140
10

Opponunt p^o balnejs 15^e. (II, 5, 8. *Erw.* 2. *Spath.*)

II, 5, 8. *Cod.* E1. Vi. 2(4-5). 6(8, 15, 17).

- 1) VII] FLAVIUS CHINDAS VINDI (FLS CHDS) REX *add.*
VI. 5. 6. 8. 14. 17. FLS GLS CHDS R. *add.* V2;
ANTIQUA *add.* V15.
- 2) alia] alie V1; aliene V1.6.
- 3) obligatus E1.
- 4) que sit] que perimenda est vel V1.
- 5) mollitione V1.
- 6) sit] sit E1. V2
- 7) conscribitur V2. 6. 8) *duplicatio - triplicatio V13. 6.*
triplicatio - numerorum] ita E1. V2; rerum vel V1. 4. 5.
- 9) in satisfactioe V1. 5. 6. *- 9/14.*
- 11) debito V1.
- 12) sine] vel Mad.
- 14) repulsetur] ~~reputetur~~ repulsetur E1; deponat *etiam* V1. 4.
- 13) omnimoda V.
- 15) p^oda penam] huic exhibent E1. Vi. 2. 6. 17. *18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.* (de *causa* delicta)

(p^o 15^a)

8) suscribere] *E1*, conscribere V1.
9) postulabit] *ita E1*, postulari *18/* *quid postulat* *18/17.*
suscriptionem E2.

- 10) vicem] *ita V1*, *bicem E2*, *iudicem E1.*
- 11) delenebatur E1.
- 12) ipsud] *ita E1*, *ipsum E2*, *ipsum V1*
- 13) testabit E1. testatus est V1. 4. 5. 8. 15.
- 14) manus sue V1.
- 15) testari V1. 4.
- 16) si] si V1. 3. 6.
- 17) ipsa deest V1. 2. 6.
- 18) legem deest E1.
- 19) suscriptas] scriptas Mad.

Opponunt p^o balnejs 15^e

(II, 5, 4. 2. *Spath.* *Erw.*)

II, 5, 4. *Cod.* E1. 2. Vi. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 17.

- 1) III] ANTIQUA *add.* V1. 4, 5. ANTIQUA. FLS GLS EGICA (EGICA V1) REX V6. 17. FLS RCDUS REX V2. FLS CHNDUS REX V8.
- 2) Contra] *ut* *contra* E1 V2. *4) instans* *ad. 17.*
- 3) licet] *licere* E1. V1. 6. (*instans* *hac* *legitimae* *post* *add.* *E2*)
- 5) ac] *hac* E2, *ac* V1. 6. 17, *aut* E1. V2, *et* *alii*.

Opponunt p^o II, 5, 1 *Erw.* 2. *Spath.*
Balnejs 15^a

II, 5, 1. *Cod.* E1. 2. Vi. 2. 3. 4. 5. 6. 18. 15. 17. 19).

FL - REX] I] NOVITER EMENDATA *add.* V6. 17. 18. *15.*
FLS CHDS REX *add.* V1. *Sed* *post* N.E. V17. FLS
GLS CHDS REX *add.* *post* N.E. V6.

- 2) Qualis E1. 3) suscriptionibus E2.
- 4) omni] omnia E1, omnes V2; omnino V3. 4
- 5) habent] *Mad.*
- 6) stabilem E1. stabilis V4.
- 7) valore] valere V1. 19, habere E2. volare E1; deest V3.

suscript. et sus criptionsibus *att.*
3) suscriptionsibus] *ita* *18/* *et* *ita* *etiam*
infra *suscript-* *et* *suscrib-*
E2 *semper* *ubi* *cell.*
subscript- *et* *subscrib-*
prebent.

Opponunt p^o Balnejs 15^e II, 5, 3. *Nov.*

II, 5, 3. *Cod.* E1. Vi. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 13. 14. 15. 17).

FL - REX] ~~Inscriptionem restitui et ex ea, quam in codicibus V6. 17 per errorem ad legem sequentem posita est et ex huius ipsius legis inscriptionibus quorundam codicum. FLS GLS CHNDUS R. Egiga rex (sic) V2. EGICA R. V17. Mad. Intro. missa lex in lib. II. Ad. V. era II. Flavii gloriosi Egicani regis V13. 14. in margine. ANTIQUA V4. inscriptio *deest* E2. V1. 3. 5. 6.~~

1) FL - REX] Inscriptionem restitui et ex ea, quam in codicibus V6. 17 per errorem ad legem sequentem posita est et ex huius ipsius legis inscriptionibus quorundam codicum. FLS GLS CHNDUS R. Egiga rex (sic) V2, F. EGICA R. V17. Mad.; Intro. missa lex in lib. II. Ad. V. era II. Flavii gloriosi Egicani regis V13. 14. in margine. ANTIQUA V4. 15; inscriptio deest E2. V1. 3. 5. 6.

- 2) incognita sibi scriptura E2; incognitas sibi scripturas V2.
- 3) ille] ill V2. 4) subscri- pro suscri- *hic* *et* *infra* *plurique* *cod.* *V1.*
- 5) audeat *aut* firmare V2. 5, *aut* firmare audeat V4. audeat *vel* firmare V4.
- 6) auctor] auctor E2. *11/* *permissimus* *accipi]* *permittende* *dum* *accipi* E2; *permittendum* *est* *accipi* *Mad.*; *amitti* *poterat* V2.
- 7) auctor] *12/* *permissimus* *accipi]* *permittende* *dum* *accipi* E2; *permittendum* *est* *accipi* *Mad.*; *amitti* *poterat* V2.
- 8) auctor] *13/* *permissimus* *accipi]* *permittende* *dum* *accipi* E2; *permittendum* *est* *accipi* *Mad.*; *amitti* *poterat* V2.
- 9) auctor] *14/* *permissimus* *accipi]* *permittende* *dum* *accipi* E2; *permittendum* *est* *accipi* *Mad.*; *amitti* *poterat* V2.
- 10) illis] *15/* *permissimus* *accipi]* *permittende* *dum* *accipi* E2; *permittendum* *est* *accipi* *Mad.*; *amitti* *poterat* V2.
- 11) peribuit E2.
- 12) peribuit E2.
- 13) peribuit E2.
- 14) accesserit V1. 2. 15) nullan E2. 16) vera] veram E2.

Opponunt p^o balnejs 15^e II, 5, 7, 2. *Spath.*

II, 5, 7. *Cod.* E1. 2. Vi. 2. 4(5). 6. (15. 17. 19).

- 1) VI] FLS CHNDUS REX *add.* V2. FLS RCDUS REX *add.* V5. 6. FLAVIUS RECAREUS REX *add.* V1. RCSTUS. ANTIQUA V15.
- 2) seu] *nec* V6. 3) quacumque E1.
- 4) diffinitionem V1.
- 5) nullo] ullo V1. Mad.

Opponunt p^o Balnejs 15^e *(infra ubi)*

Postscript
15
a
b
c
d
e

te testificari non differant: si quis autem contra eos habuerit testimonium dicere, nullatenus adquiescant. Quod quia satis est contrarium veritati, hanc omnes iudices se noverint habere licentiam, ut talia commenta instanter inquirant, et inventa disrumpant, atque quos eadem¹ placita nominaverint, centenis flagellis verberandos insistant. Ita tamen, ut ista disciplina non ad infamiae notam eis pertineat, sed testificandi quod cognitum habuerint, sit illis ex lege concessa semper, et indubitata libertas.

XI. Flavius Cintasvintus Rex².

De quibus annis possunt testificari minores.

Hæc ætas erit constitutis in minoribus annis ad

testimonium admittenda, ut postquam puer, aut puella quatuordecim vitæ suæ annos impleverint, sit illis in causis omnibus testificandi indubitata licentia.

XII. *Vt contra extraneos parentela, et propinquitas testimonium minime dicant.*

Fratres, sorores, uterini, patruus, amitæ, avunculi, materteræ, sive eorum filii, item nepos, neptis, consubrini³, vel amitini in iudicium adversus extraneos testimonium dicere non admittantur; nisi forsitan parentes eiusdem cognationis inter se litem habuerint, aut in causa de qua agitur, aliam omnino ingenuitatem deesse constiterit⁴.

V. TITVLVS DE SCRIPTVRIS VALITVRIS

ET INFIRMANDIS, AC DEFVNCTORVM VOLVNTATIBVS CONSCRIBENDIS.

- I. *Quales debeant scripturæ valere.*
- II. *Ne incognitam scripturam quisquis⁵ ille testis scribere⁶ audeat.*
- III. *De pactis et placitis conscribendis⁷.*
- IV. *Contra priorum definitionem filio vel hæredi non licet⁸ venire.*
- V. *De damnis eorum, qui contra pacta et placita sua venire contendunt.*
- VI. *Ne valeant definitiones vel pacta⁹ servorum.*
- VII. *De turpibus et illicitis rebus.*
- VIII. *Ne sub unius nomine causæ res alia¹⁰, vel persona callidis definitionibus obligetur: de poena etiam, quæ sit in placitis inserenda.*
- IX. *Quod omnis scriptura vel definitio, quæ per vim et metum extorta fuerit, valere non poterit.*

- X. *Quæ scripturæ valere¹¹ non poterint, si ab his factæ fuerint, qui sunt in annis minoribus constituti.*
- XI. *Qualiter confici vel firmari conveniat ultimas hominum voluntates.*
- XII. *Qualiter firmentur voluntates eorum, qui in itinere moriuntur.*
- XIII. *Vt defuncti voluntas ante sex menses sacerdoti, vel testibus publicetur.*
- XIV. *De contropatione¹² manuum, si scriptura vertatur in dubium.*
- XV. *De holographis¹³ scripturis.*
- XVI. *De contropatione¹⁴ scripturarum, et earum poena resolvenda.*
- XVII. *Ne aliud quis per testem, aut¹⁵ per scripturam alligare præsumat.*

I. Flavius Cintasvintus Rex¹⁶.

Quales debeant scripturæ valere.

Scripturæ, quæ diem et annum habuerint evi-

denter expressum, atque secundum legis ordinem conscriptæ noscuntur, seu conditoris, vel testium fuerint signis aut subscriptionibus roboratæ, omnes¹⁷ habeant stabilem firmitatem. Simili¹⁸ quoque et illæ scripturæ valore constabunt.

¹ Toled. got. per eundem placitum.
² Toled. got. Antiqua. Legion. Flav. Recesvintus Rex. Antiqua, noviter emendata. Lind. Antiqua, emendataque noviter.
³ Legion. consuprini et consuprina.
⁴ En el código Legion. hay por via de escolio una explicacion de los parentescos, que dice así: "Fratres et sorores, de uno patre et una matre: uterini, de uno utero, et diversis patribus: patruus, frater patris: amitæ, soror patris: avunculus, matris frater: matertera, soror matris: nepos, neptis, priores congermani: consuprini, de duobus sororibus nati: quasi consororini, consuprinorum filii: amitini, amitæ filii."
⁵ Lind. quisquam.
⁶ Toled. got. Legion. y Lind. subscribere.
⁷ Toled. got. conservandis. Lind. conservandis vel conscribendis.

⁸ Legion. licet.
⁹ Legion. placita.
¹⁰ Lind. aliena.
¹¹ Toled. got. valere poterint. Legion. y Lind. valere poterunt.
¹² Lind. comprobatione. Legion. contropatione manuum, et earum poena solvenda.
¹³ En todos los códigos góticos se lee equivocadamente ologravis.
¹⁴ Toled. got. comprobatione.
¹⁵ Legion. y Lind. aliud.
¹⁶ Toled. got. y Card. sin autor ni nota. Legion. noviter emendata.
¹⁷ Toled. got. omnino habeantur stabiles. Firmitate simili quoque et illæ scripturæ constabunt. Lind. omni habeantur stabiles firmitate.
¹⁸ Legion. Similiter.

bunt, quas et si ^{sub} auctor ⁸ conscribere ⁸ legitu-
dine obsistente non valuit, in eis tamen, qui sub-
scriptores accederent, postulabit, sicque subscrip-
tionem, vel signum ad vicem illius auctoris, ille,
qui est rogatus, impresserit, hoc tantum est ob-
servandum, ut si conditor talium scripturarum
de hac ipsa legitudine, qua detinebatur, reval-
uerit, si hoc ipsum, quod in huiusmodi scriptu-
ris testavit, firmum esse voluerit, manu sua il-
lud solita subscriptione conrobolet, et sic plenam,
quod testare visus est, obtineat firmitatem. Sin-
autem eundem testatorem de hac ipsa legitu-
dine mori contigerit, testis ipse, qui ab eo ro-
gatus accessit, iuxta aliam legem, infra sex men-
ses scriptas a se scripturas roborare curabit.

time conscriptum venerit, quod non forsitan per-
sona potentior violenter extorserit, antequam cau-
sa dicatur, poenam, qua in pacto vel placito
legitime continetur, exsolvat. Deinde quae sunt
in pacto vel placito definita, serventur. Pactum
vero placitumve convenienter ac iustissime inter
partes conscriptum, si etiam poena in eis inser-
ta non fuerit, revolvi aut immutari nulla ratio-
ne permittimus. Et ideo quae in pactis vel pla-
citis continentur et monstrantur scripta, plenam
habeant firmitatem, si tamen quisque ille pac-
tum vel placitum iustissime, et de re sibi de-
bita, conscripsisse videatur.

(61)

156

II, 5, 3.] Nov.

III. Flavii Egicia Rex ⁶.)

*Ne incognitam sibi scripturam quisquis
ille testis subscribere audeat.*

** V6: Ut nullus incognitam sibi scripturam*

Quarumlibet scripturarum seriem advocatus tes-
tis, si non aut per se antea legerit, aut coram
se legentem audierit, subscribere penitus non au-
debit. Quod si praesumpserit, testimonium eius,
quod illic incaute perhibuit, in nullo permittan-
tum est accipi, quia incognitus illic subscrip-
tor accessit, nec stabilis illa iudicabitur scrip-
tura, quam nulla festium firmaverit cognitio vera.

VI. Flavii Cintasvintus Rex ¹¹.

*Ne valeant definitiones vel pacta ser-
vorum, sine iussu dominorum.*

Honestas hoc habet, et iustitia hoc adfirmat,
ut quae servi non iubentibus dominis suis, seu
per scripturam paciscuntur, sive per testem de-
finitur, nullo firmo robore penitus habeantur.

163
156

VII. Flavii Cintasvintus Rex ¹².

De turpibus et illicitis rebus.

Inter quascumque personas, sicut nullum pac-
tum, aut mandatum vel placitum, ita nec dam-
num, seu quamcumque definitionem ex omni-
bus nullo tempore decernimus posse valere.

III. Antiqua. ⁶ De pactis et placitis
conscribendis ⁷.

Pacta vel placita, quae per scripturam iustissi-
me ac legitime facta sunt, dummodo in his dies
vel annus sit evidenter expressus, nullatenus im-
mutari permittimus.

IV. Antiqua. ⁸ Contra priorum defi-
nitionem filio vel haeredi non liceat
venire.

Filio vel haeredi contra priorum iustam et le-
gitimam definitionem venire non liceat: quia ius-
te repellitur praesumptio illius, qui facta seniorum
iniuste conatur intrumpere.

V. De damnis eorum, qui contra pacta
et placita sua venire contendunt.

Qui contra pactum vel placitum iuste ac legi-

VIII. *Ne sub unius nomine cause
res alia, vel persona callidis de-
finitionibus obligetur. De pena etiam
quae sit in placitis inserenda.*

Pravis ac malignis moribus improborum iustitia
semper est sententiis obviandum. Ideoque, quia
dira perversorum cupiditas ita saepe plurimos no-
varum fraudium molitione conlaqueat, ut quam
pro re qualibet adimplenda sit pactio, res eo-
rum simul obligent ac personas, hoc fieri om-
nimodo prohibemus. Sed quotiens undelibet
placitum conscribetur, non amplius in trans-
gressoris poena, quam duplatio reddende rei
vel triplatio nummorum satisfactione taxetur. Res
tamen omnis aut persona nullatenus obligetur:
quia iniustum penitus adprobamus, ut unius cau-
sa debiti rerum fiat omnium perditio, vel perso-
nae. Quodcumque igitur contra legis huius decre-
tum conscriptum placitum, vel definitio facta fue-
rit, ubicumque reperta fuerit, vacua omnimodis
et invalida reputetur.

1 Legion. et auctor.
2 Toled. got. Legion. Card. y Lind. subscribere.
3 Card. y Lind. testatus est.
4 Lind. subscriptas.
5 Toled. got. sin auctor ni nota. Legion. y Lind. Antiqua.
En el código de Card. y en Lind. esta ley es III., y II.
la que aquí III.
En los códigos Vigil. y Emilian. se halla al margen de
letra del mismo tiempo la siguiente nota: Intromissa lex
in lib. II. tit. V. era II. Flavii gloriosi Egiciani Regis.
6 Card. Flav. Chnds. Rex.
7 Toled. got. y Emilian. conservandis. Card. y Lind. con-
scribendis vel conservandis.

*(Sola vero potestas regia
erit in omnibus libera qualemcum.
que inserit in placitis inserere penam*